

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ จากวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ

1. การพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549
2. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549
3. บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549
4. ความสัมพันธ์ทางปฏิบัติระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549
5. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 ของหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

5.1 การพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549

พื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 พื้นที่ กล่าวคือ วัดอินทขิล, หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ซึ่งหมายรวมถึง บริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์และบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการเคหะ, ศาลแขวงเชียงใหม่เดิม และทัศนสถานหึงเชียงใหม่ การศึกษาพบว่า การพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 สามารถแบ่งออกเป็น 7 กรณีศึกษา ดังต่อไปนี้

1. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่
2. โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
3. การยกวัดอินทขิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา
4. หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์
5. โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
6. โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา
7. โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

5.1.1 พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

ในปี พ.ศ. 2536 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เริ่มเช่าที่ดินวัดอินทิลเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่และโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ติดต่อขอเช่าที่ดินวัดอินทิลกับกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ สัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลทำขึ้นระหว่างกรมการศาสนา โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่รับมอบอำนาจตามคำสั่งกรมการศาสนาที่ 70/2536 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 เรียกว่า “ผู้ให้เช่า” กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เรียกว่า “ผู้เช่า” สัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลมีกำหนดระยะเวลาเช่า 1 ปี ในอัตราค่าเช่า ปีละ 60,960 บาท¹⁰⁸ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จึงต้องต่อสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลกับกรมการศาสนาในทุกปี

จนกระทั่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ย้ายสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ไปยังถนนโชตนา ฝั่งตรงกันข้ามกับศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ เพราะสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เดิมคับแคบ เรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่มอบพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ โดยไม่ต้องทำสัญญาเช่าที่ดินหรือเสียค่าเช่าที่ดินแต่อย่างใด¹⁰⁹

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2545 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่มีโครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ โดยมีความประสงค์ใช้พื้นที่หอประชุมดิโกราชปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ ในขณะนั้น นักวิชาการท้องถิ่นหลายท่านได้คัดค้านความคิดดังกล่าว ด้วยสาเหตุหลายประการ

ในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงกันนั้นมีหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่อยู่แล้ว จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาที่น่าสนใจภายในพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่และหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ รวมทั้ง การก่อสร้างออกแบบอาคารพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ไม่ประสานสอดคล้องกับหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ และไม่เหมาะสมกับวัดอินทิลซึ่งมีวิหารหลวงพ่อบุญและเจดีย์ทรงกลมของวัดอินทิลอยู่บริเวณนั้น อีกทั้ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ไม่ประสานงานกับเทศบาลนครเชียงใหม่ ในการพัฒนาพื้นที่

¹⁰⁸ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. สัญญาเช่าที่ดิน. การติดต่อขอข้อมูล. 9 ตุลาคม 2550.

¹⁰⁹ มงคลชัย ชัยลกรรจ์. เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์.

ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่โดยรวม เพื่อรักษาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ให้เป็น
ช่วงหลวงเมืองเชียงใหม่ดั้งเดิม ประกอบกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ยังขาดความรู้ทาง
ประวัติศาสตร์สำหรับการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ที่ถูกต้องและขาดการมี
ส่วนร่วมของประชาชนอีกด้วย

ช่วงเวลาดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่หมดสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทนิลใน
ปี พ.ศ. 2545 พอดี นักวิชาการท้องถิ่นบางส่วนจึงเสนอให้เทศบาลนครเชียงใหม่ขอเช่าที่ดินวัด
อินทนิลแทน เพื่อปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นช่วงมั่งรายต่อไป แต่เทศบาลนครเชียงใหม่ให้เหตุผลว่า ราคา
ค่าเช่าที่ดินวัดอินทนิลใหม่ที่กรมการศาสนากำหนดแพงเกินกว่าที่เทศบาลนครเชียงใหม่รับได้
นักวิชาการท้องถิ่นอีกส่วนหนึ่งจึงยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่
ทำเนียบรัฐบาล เพื่อขอให้ระงับโครงการก่อสร้างในพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่และเทศบาลนครเชียงใหม่ (โครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็น
ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์) อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้ต่อ
สัญญาเช่าที่ดินวัดอินทนิลกับกรมการศาสนาเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่
การก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่เริ่มตั้งแต่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ถึงวันที่
13 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 ด้วยงบประมาณ 6,410,000 บาท โดยบันทึกจากคณะวิจิตรศิลป์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งเป็นคณะทำงาน
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้เสนอแบบ¹¹⁰

อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2547 เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่หมดสัญญาเช่า
ที่ดินวัดอินทนิลและประสงค์ต่อสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทนิล การทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทนิลจึง
เกิดขึ้นระหว่างสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่รับมอบอำนาจ
ตามคำสั่งกรมการศาสนาที่ 70/2536 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 เรียกว่า “ผู้ให้เช่า” กับ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่โดยนายประเสริฐ สุวรรณบงกช นิติกร 7 ตามหนังสือมอบ

¹¹⁰ สมโชค อ่องสกุล. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประวัติศาสตร์ของแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ใน
เวียงเชียงใหม่. หน้า 92.

อำนาจ ลงวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2548 เรียกว่า “ผู้เช่า” และมีเจ้าหน้าที่ศาสนสมบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ 2 คนเป็นพยานในการทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลครั้งนี้¹¹¹

การเปลี่ยนผู้ให้เช่าจากกรมการศาสนาเป็นสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเนื่องจากในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการแบ่งส่วนราชการกรมการศาสนาเดิม ออกเป็น 2 หน่วยงาน คือ กรมการศาสนา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยหนึ่งในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ คือ การดูแล รักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง การให้เช่าที่ดินวัดอินทิลจึงกลายเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีคณะกรรมการพิจารณาศาสนสมบัติกลางประจำ ดำเนินการพิจารณาว่าสมควรให้เช่าหรือไม่ ในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีประกาศจัดตั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดขึ้นอีกด้วย โดยหนึ่งในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด คือ การดูแล รักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลางภายในพื้นที่จังหวัด และเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาเรื่องการเช่าที่ดินวัดอินทิลเรียบร้อยแล้ว สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ก็ทำหน้าที่ประสานงานต่างๆ ให้เรียบร้อย

ในปี พ.ศ. 2548 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้ทำการต่อสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลเนื่องจาก เจ้าอาวาสวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหารและศรัทธาประชาชนประสงค์ยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ยังได้เข้าร่วมการประชุมโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ และการประชุมฟื้นฟูวัดอินทิล (ร้าง) ซึ่งในที่ประชุมทั้งสองมีมติเห็นชอบกับการยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา อีกทั้ง เจ้าอาวาสวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหารได้ส่งหนังสือขอยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทิลให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่¹¹²

¹¹¹ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. สัญญาเช่าที่ดิน. การติดต่อขอข้อมูล. 9 ตุลาคม 2550.

¹¹² พระราชสิทธิอาจารย์ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่. เรื่อง ขอยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทิล (ร้าง). 1 กรกฎาคม 2548.

จากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จึงส่งหนังสือแจ้งเรื่องให้ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่รับทราบ และส่งเรื่องต่อไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลในเดือนกันยายน พ.ศ. 2548 ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จึงไม่ได้ทำการต่อสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิล ดังนั้น การขอเช่าที่ดินวัดอินทิลจึงสิ้นสุดลงตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

5.1.2 โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

ในปี พ.ศ. 2548 สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ได้วางแผนโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่¹¹³ โดยมอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ จังหวัดเชียงใหม่จึงได้อนุมัติงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการรายจ่ายประจำปี 2548 (งบกลาง) ให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ งบประมาณ 4,000,000 บาท และมีระยะเวลาการดำเนินงาน 1 ปี คือปี พ.ศ. 2548

วัตถุประสงค์ของโครงการ มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ด้วยการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก
2. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมของเมือง
3. พัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหลวงพ่อบาง
4. ส่งเสริมเอกลักษณ์เมืองอย่างยั่งยืน
5. สนับสนุนการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม
6. รักษาสถานที่ที่มีคุณค่าโบราณสถานและสภาพแวดล้อม

เป้าหมายของโครงการ มีดังต่อไปนี้

1. พัฒนาพื้นที่บริเวณข่วงหลวงให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
2. พัฒนาให้เป็นเขตอุทยานนครของศูนย์กลางเมืองเชียงใหม่ รวมถึงจุดหมายตา โดยจัดความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ
3. เพิ่มพื้นที่โล่งนันทนาการและลานกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของเมืองเชียงใหม่
4. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและบรรยากาศเอกลักษณ์เมืองเก่า

¹¹³ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก หน้า 262.

แนวทางดำเนินการของโครงการ มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดของโบราณสถาน โดยวิธีการขุดแต่งโบราณคดี
2. บำรุง และฟื้นฟูบริเวณวิหารหลวงพ่อขาวและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง
3. ปรับปรุงภูมิทัศน์สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพโดยรอบ ¹¹⁴

จากแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ได้ประสานงานและร่วมมือกับสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ในการดำเนินงาน โดยมีการดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ดังต่อไปนี้

1. การประชุมเพื่อเตรียมการดำเนินงาน

สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่แต่งตั้งคณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ พร้อมจัดให้มีการประชุมคณะทำงานและการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการวางผังพื้นที่เฉพาะเขตเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 5 ครั้ง เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ.2548, 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2548, 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2548, 24 สิงหาคม พ.ศ. 2548 และ 5 กันยายน พ.ศ. 2548 ณ ห้องประชุมหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ โดยมีตัวแทนของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน คณะสงฆ์ ผู้แทนชุมชน นักวิชาการและสถาบันสื่อสารมวลชน เข้าร่วมการประชุมทั้ง 5 ครั้ง ผลการประชุมทั้ง 5 ครั้ง ¹¹⁵ สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. มีมติให้ยกวัดอินทนิลเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา
2. การดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ แยกเป็น 3 ส่วนงาน คือ

- งานประชาสัมพันธ์โครงการ โดยจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบถึงการดำเนินงาน
 - งานขุดแต่งโบราณสถานวัดอินทนิล
 - งานปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบวัดอินทนิล
3. การบำรุงและฟื้นฟูพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ได้มอบหมายให้สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ เป็นหน่วยงานดำเนินการขุดค้นหลักฐานทาง

¹¹⁴ สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาลำปาง สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่. การติดต่อขอข้อมูล. 25 กันยายน 2550.

¹¹⁵ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารรายงานการประชุมโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 1 – 5/2548. การติดต่อขอข้อมูล. 9 ตุลาคม 2550.

โบราณคดีเฉพาะพื้นที่สำคัญๆ เพื่อกำหนดพื้นที่ดำเนินการที่ชัดเจนก่อนการดำเนินการ ได้แก่ บริเวณที่เคยเป็นวิหารหลวงพ่อบุญและเจดีย์แปดเหลี่ยม เพื่อหาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งจะใช้เวลาดำเนินการประมาณ 2 - 3 เดือน โดยจะต้องมีการ ปิดกั้นเส้นทางจราจรบริเวณด้านข้างหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ (ถนนอินทวโรรส) เป็นการชั่วคราว โดยมีแนวทางการปฏิบัติ 2 แนวทางคือ

- กรณีพบซากวิหาร ให้นำมาวิเคราะห์ว่ารูปแบบเดิมเป็นอย่างไรและอนุรักษ์โดยเสริมความมั่นคง
- สร้างหลังคาคลุมและสร้างภาพจำลองสมบูรณแบบไว้บอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

4. การดำเนินการขุดแต่งโบราณสถานวัดอินทขิลให้ดำเนินการขุดค้นในเขตรั้วของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่และภายในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ก่อน ในระหว่างการขุดค้น 4 เดือน (กันยายน – ธันวาคม พ.ศ. 2548) จะมีการตกแต่งภูมิทัศน์โดยรอบ

5. การดำเนินการขุดค้นโบราณสถานบริเวณเจดีย์แปดเหลี่ยมให้ดำเนินการได้ทันทีที่เทศบาลนครเชียงใหม่อนุญาตให้ใช้พื้นที่ในบริเวณหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่

6. ให้ดำเนินการสร้างวิหารหลวงพ่อบุญและสถาปนาขึ้นเป็นวัดหลวง พื้นที่วัดเปิดโล่ง (ไม่มีกำแพงวัด) ให้มีการสัญจรได้เฉพาะการเดินเท้าและเชื่อมโยงกับพื้นที่โครงการฟื้นฟูคูเมืองเก่าของเทศบาลนครเชียงใหม่ (บริเวณถนนพหลโยธิน)

7. มอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ทำหนังสือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เทศบาลนครเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ และตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตใช้พื้นที่และการปิดกั้นการจราจร (ชั่วคราว) ในระหว่างขุดค้น

8. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ และขึ้นป้าย (Cutout) การดำเนินโครงการอย่างน้อย 1 ป้ายให้ประชาชนได้รับทราบก่อนการดำเนินการ

9. ดำเนินการปิดการจราจร (ชั่วคราว) บริเวณถนนอินทวโรรส ตั้งแต่ช่วงหน้าหลวงพ่อบุญ ถึงหลังเจดีย์ทรงกลม ระหว่างเดือนกันยายน – ธันวาคม พ.ศ. 2548 เพื่อส่งมอบพื้นที่ให้สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ดำเนินการขุดแต่งโบราณสถาน

10. มอบหมายให้นายอำเภอเมืองเชียงใหม่และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่มารับทราบรายละเอียดข้อมูลโครงการ

2. การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่โดยตรง ได้แก่ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ แต่ได้ประสานการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานจริงของทั้งสองหน่วยงานไม่ได้เป็นไปตามแผนงานและการประชุมของโครงการ โดยผลการดำเนินงานในทางปฏิบัติจริงของแต่ละหน่วยงาน มีดังต่อไปนี้

ก่อนที่จะมีการปฏิบัติงานในพื้นที่จริงนั้น นายอำเภอเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นประธานการประชุมประชาชนได้มีการนัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ จากแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ให้มีการประชุมประชาชนทั้งหมด 3 ครั้ง ในทางปฏิบัติจริงกลับมีการประชุมประชาชนทั้งหมดเพียง 1 ครั้งเท่านั้น ในวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2548 ณ ห้องประชุมหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ โดยมีระเบียบวาระการประชุม¹¹⁶ ดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องเพื่อทราบ

- ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์พื้นที่ศูนย์กลางประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ โดย รศ. สมโชติ อ๋องสกุล
- ความเป็นมาของโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ กรอบแนวคิดและผลการดำเนินงาน โดยโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่
- การขุดแต่งโบราณสถานวัดอินทิล (เจดีย์ทรงกลมและวิหารหลวงพ่อบุญ) และการขุดแต่งโบราณสถานเจดีย์แปดเหลี่ยม โดยผู้อำนวยการศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

- ฟังแนวความคิดและฟังทางเลือกในการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ โดยโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่
- การปิดจราจรบริเวณถนนอินทวโรธ โดยโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่

¹¹⁶ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารระเบียบการประชุมประชาชน โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 1/2548. การติดต่อขอข้อมูล. 9 ตุลาคม 2550.

2.1 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการต่างๆ¹¹⁷ ดังต่อไปนี้

1. สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ได้แจ้งประสานงานขออนุญาตใช้พื้นที่ไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ เทศบาลนครเชียงใหม่ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสองหน่วยงานก็ได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่ พร้อมทั้งส่งมอบพื้นที่ให้ดำเนินการขุดแต่งโบราณสถานแก่จังหวัด

2. สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ 2 ป้าย และทำจดหมายถึงผู้ประกอบการร้านค้าและประชาชนทุกคนที่อยู่ในพื้นที่โครงการ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

2.2 สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ได้ดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ได้จัดทำโครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทนิล บริเวณเจดีย์ทรงกลมและวิหารหลวงพ่อบุญมา ระยะเวลาการดำเนินการ 120 วัน คือ ตั้งแต่ปลายเดือนกันยายน – ธันวาคม พ.ศ. 2548 งบประมาณ 623,737.50 บาท การขุดแต่งได้ดำเนินการภายในเขตรั้วพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองเชียงใหม่¹¹⁸

ผลจากการขุดแต่งในชั้นใต้ดินทำให้ได้พบแนวเดิมวิหารหลวงพ่อบุญมาซึ่งมีความกว้าง 4 เมตร จากองค์หลวงพ่อบุญมาเข้ามาภายในเขตรั้วพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองเชียงใหม่ ความยาว 30 เมตรและมีความลึกจากผิวดินเพียง 90 - 100 เซนติเมตร เท่านั้น ดังนั้น ทางสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่จึงมีความประสงค์ขุดแต่งสำรวจในชั้นใต้ดินฝั่งถนนอินทนิล เพื่อหาแนวเดิมวิหารหลวงพ่อบุญมาอีกฟากหนึ่ง ถึงแม้ทางสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่มั่นใจแล้วว่าต้องมีความกว้างออกไปจากองค์หลวงพ่อบุญมา โดยกินเนื้อที่เข้าไปในถนนอินทนิลอีก 4 เมตร เช่นเดียวกับภายในเขตรั้วพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองเชียงใหม่¹¹⁹

¹¹⁷ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารสรุปสาระการประชุม โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 5/2548. การติดต่อขอข้อมูล. 9 ตุลาคม 2550.

¹¹⁸ เรื่องเดียวกัน

¹¹⁹ สหวัฒน์ แน่นหนา. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่. สัมภาษณ์. 5 ตุลาคม 2550.

2. สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ได้จัดทำโครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทิล บริเวณเจดีย์แปดเหลี่ยม (ภายในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่) ระยะเวลาดำเนินการ 120 วัน คือ ปลายเดือนกันยายน – ธันวาคม พ.ศ. 2548 งบประมาณ 347,624.50 บาท การขุดแต่งได้ดำเนินการภายในเขตรั้วหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่¹²⁰

ทั้งนี้ การขุดค้นได้ทำลึกจากผิวดินลงไปประมาณ 60 เซนติเมตรถึง 1 เมตร ซึ่งผลการขุดค้นทางด้านทิศตะวันออกของเจดีย์แปดเหลี่ยม เจ้าหน้าที่พบซากวิหาร ส่วนด้านทิศตะวันออกพบซากมุกวิหารเก่า นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ยังขุดพบเศษเครื่องปั้นดินเผาของจีนยุคโบราณ ในยุคราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงจำนวนหนึ่งปะปนกัน มีทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ที่ใช้กันในยุคสมัยล้านนา ยุคตอนกลางสมัยรัตนโกสินทร์และยุคใหม่สมัยรัชกาลที่ 5 แต่สันนิษฐานว่าเครื่องปั้นดินเผาทั้งหมดน่าจะมีอายุประมาณ 500 - 600 ปี

ในขณะที่สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ได้ทำการขุดแต่งศึกษาตามโครงการทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้น ดำรงอยู่ไม่ได้ทำการปิดการจราจรชั่วคราวถนนอินทวโรธตามแผนงานที่ได้กำหนดและประชุมกันไว้ เพราะประชาชนในพื้นที่คัดค้านด้วยเหตุผลที่ว่า จะไม่สามารถทำการค้าขายบริเวณนี้ได้ตามปกติ เนื่องจากความไม่สะดวกที่ไม่สามารถใช้นถนนอินทวโรธสัญจรได้ ดังนั้น การขุดแต่งสำรวจชั้นใต้ดินถนนอินทวโรธจึงสามารถดำเนินการได้เพียงบางส่วนเท่านั้น เพื่อให้ถนนอินทวโรธสามารถใช้สัญจรได้ตามปกติ สำหรับการก่อสร้างวิหารหลวงพ่อขาวจะสามารถดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อได้ทำการขุดแต่งโบราณสถานให้ทราบถึงแนววิหารเดิมก่อน และไม่สามารถดำเนินการสร้างให้เล็กกว่าแนววิหารเดิมตามแผนงานที่ได้กำหนดและประชุมกันไว้ในโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2548 นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่และได้มารับประทานข้าวมันไก่แถวบริเวณวัดอินทิลนี้ ประชาชนในพื้นที่จึงนำโครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทิลได้ถนนอินทวโรธเสนอต่อนายกรัฐมนตรี โดยให้ความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีว่า สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้านที่ทำการค้าขายบริเวณนี้เนื่องจากจะมีการปิดการจราจรชั่วคราวถนนอินทวโรธ จึงส่งผลให้ไม่สามารถใช้นถนนอินทวโรธสัญจรได้ตามปกติได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเสนอให้ทางผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ทบทวนโครงการนี้ให้ดีกว่านั้น หลังจากนั้น โครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทิลได้ถนนอินทวโรธจึงเงียบหายไป¹²¹

¹²⁰ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารสรุปสาระการประชุม โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 5/2548. การติดต่อขอข้อมูล. 9 ตุลาคม 2550.

¹²¹ สหวัฒน์ แน่นหนา. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่. สัมภาษณ์. 5 ตุลาคม พ.ศ. 2550.

จนในที่สุด ทางสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่และสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ก็รับทราบ ว่า จังหวัดเชียงใหม่ยุติโครงการนี้ ทางสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง เชียงใหม่จึงคั่นงบประมาณโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมือง เชียงใหม่ที่เหลือ (ไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด) ให้กับทางจังหวัดเชียงใหม่ การขุดแต่งศึกษา โบราณสถานใต้ถนนอินทวโรรสและการสร้างวิหารหลวงพ่อขาวตามแผนงานโครงการพัฒนา พื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จึงไม่เกิดขึ้น

5.1.3 การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาสามารถลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ดังต่อไปนี้

มิถุนายน พ.ศ. 2548

1. การประชุมฟื้นฟูวัดอินทิล ณ หอประชุมสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ โดย พระเทพวิสุทธิคุณเป็นประธานการประชุม มีตัวแทนคณะสงฆ์ ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด เชียงใหม่ ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัด เชียงใหม่ นายอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทน สถาบันการศึกษาและสื่อสารมวลชน และประธานกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่เข้าร่วมประชุม มติการประชุมครั้งนี้¹²² สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

- เห็นด้วยที่จะยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

- แต่งตั้งกรรมการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบของมหาเถรสมาคมและลักษณะ สถานภาพของวัด โดยยึดด้านศาสนสถานและประวัติศาสตร์เป็นที่ตั้ง

2. การประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่ จำพรรษา โดยมีพระราชสิทธิอาจารย์ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร รองเจ้าคณะ จังหวัดเชียงใหม่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และมีกรรมการรวมทั้งสิ้น 22 ท่าน

¹²² สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารบันทึกรายงานการประชุม ฟื้นฟูวัดอินทิล (ร้าง). การติดต่อขอข้อมูล. 9 ตุลาคม 2550.

กรกฎาคม พ.ศ. 2548

1. พระราชสิทธิอาจารย์เจ้าอวาสวัดพระธาตุคอกสุเทพราชวรวิหาร รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ ประชานกรรมการดำเนินงานยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาส่งหนังสือขยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทิลให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่¹²³

2. การจัดงานทำบุญ “เปิดวัดขึ้นโยงโครงการ ดานสายตานแดน เบิกบายวายศรี พระเจดีย์ และพระเจ้าอุ่นเมือง” ณ วัดอินทิล

3. เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ ประชานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ส่งหนังสือณัติการเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ เรื่องการขอยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา¹²⁴

4. เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือณัติการพระราชสิทธิอาจารย์เจ้าอวาสวัดพระธาตุคอกสุเทพราชวรวิหาร รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ ประชานกรรมการดำเนินงานยกวัดอินทิลเรื่อง เห็นชอบในการยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาโดยหนังสือมีเนื้อหาตอนหนึ่ง กล่าวคือ “...เทศบาลนครเชียงใหม่ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบเกี่ยวกับการยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา ตามมติการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา”¹²⁵

5. พระราชสิทธิอาจารย์เจ้าอวาสวัดพระธาตุคอกสุเทพราชวรวิหาร รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ ประชานกรรมการดำเนินงานยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา เสร็จซื้อตึกแถวที่อยู่ด้านหน้าวัดอินทิล 3 คูหา ราคาประมาณ 20 ล้านบาท เพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงานวัดอินทิลและเปิดพื้นที่หน้าวัดให้มีความกว้างขวางมากขึ้น

กันยายน พ.ศ. 2548

เจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่และนายอำเภอเมืองเชียงใหม่ส่งรายงานณัติการเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ เรื่อง การยกวัดร้างเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา¹²⁶ เพื่อให้เจ้าคณะจังหวัด

¹²³ พระราชสิทธิอาจารย์เจ้าอวาสวัดพระธาตุคอกสุเทพราชวรวิหาร รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่. เรื่อง ขยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทิล (ร่าง). 1 กรกฎาคม 2548.

¹²⁴ เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่. ประชานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่. เรื่อง ขอยกวัดอินทิล (ร่าง) ให้เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา. 11 กรกฎาคม 2548.

¹²⁵ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง ขอความเห็นชอบในการยกวัดอินทิล (ร่าง) เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา. 27 กรกฎาคม 2548.

¹²⁶ สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่. รายงานเรื่อง การยกวัดร้างเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา. 28 กันยายน 2548.

เชียงใหม่และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ลงความเห็นในรายงาน¹²⁷ ซึ่งทั้งสองท่านก็ได้ลงความเห็น ว่าสมควรยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

ภายหลังจากเดือนกันยายน พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา กรรมการดำเนินงานยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาไม่ได้ดำเนินการใดๆ ที่เห็นเป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้นเพราะในช่วงนี้สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ได้เข้ามาดำเนินการขุดแต่งศิลาโบราณสถานวัดอินทิล ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จนกระทั่ง ปลายปี พ.ศ. 2548 โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ยุติไป การก่อสร้างวิหารหลวงพ่อบุญจึงไม่ได้เกิดขึ้นตามแผนงาน โครงการที่ได้กำหนดไว้ วัดอินทิลจึงมีเพียงพระสงฆ์ 5 รูป และเณร 5 รูปจำพรรษาอยู่ที่วัดโดยต้องทำหนังสือขออนุญาตเพื่อมาจำพรรษาวัดอินทิล พระสงฆ์และเณรวัดอินทิลประมาณ 1 - 2 รูป ต่างผลัดเวรกันมานั่งประจำวิหารหลวงพ่อบุญข้างถนนอินทวโรธศูทวันเพื่อประชาชนที่มาประกอบศาสนกิจที่วัดอินทิล

กรกฎาคม พ.ศ. 2550

วัดอินทิลเตรียมสร้างวิหารหลวงพ่อบุญ วารินทร์ บัววิรัตน์เลิศ รับเป็นประธานจัดสร้างวิหารหลังนี้ คือ การเป็นประธานในการรวบรวมเงินก่อสร้างซึ่งใช้กองผ้าป่าบุญ โดยมีการวางศิลาฤกษ์ในวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 รูปแบบการก่อสร้างจะใช้สถาปัตยกรรมล้านนาผู้ออกแบบวิหารหลวงพ่อบุญ ได้แก่ อาจารย์รุ่ง โดยคาดว่าจะใช้ระยะเวลาก่อสร้าง 10 เดือน วงเงิน 13 ล้านบาท¹²⁸

การสร้างวิหารหลวงพ่อบุญครั้งนี้ ทางสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่เคยเสนอให้สร้างตามแนววิหารที่ขุดค้นเดิม คือ มีความกว้าง 8 เมตร โดยสร้างห่างจากองค์หลวงพ่อบุญข้างละ 4 เมตร ความยาว 30 เมตรและความลึก 90 เซนติเมตร ซึ่งความกว้างขนาดนี้จะกินพื้นที่ถนนอินทวโรธศูทวันไป 4 เมตร ขณะที่ถนนอินทวโรธศูทวันกว้างเพียง 7 เมตร จึงไม่สามารถใช้ถนนอินทวโรธศูทวันได้ แต่ประชาชนในพื้นที่ไม่เห็นด้วยและคัดค้านกับแนวความคิดดังกล่าวอย่างรุนแรง โดยให้เหตุผลดั้งเดิมว่าจะส่งผลกระทบต่อการค้าขายจนทำให้ไม่สามารถขายของได้

ดังนั้น จึงมีการตกลงกันระหว่างประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจนได้ข้อสรุปว่า จะทำการปรับแนวเขตวิหารหลวงพ่อบุญใหม่ให้กินพื้นที่ถนนอินทวโรธศูทวันเข้ามาเพียง 2 เมตรในรูปแบบฟันปลา แต่จะมีการขยายพื้นที่ถนนให้สามารถใช้สัญจรได้ตามปกติ

¹²⁷ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก หน้า 267.

¹²⁸“สร้างวิหารหลวงพ่อบุญ ฤกษ์ในช่วงม้งราย.” พลเมืองเหนือ. ปีที่ 6. ฉบับที่ 290 รายสัปดาห์. ประจำวันที่ 23 – 29 กรกฎาคม 2550, หน้า 8.

โดยทาบฟุตบาทซึ่งมีความกว้าง 1 เมตรตามแนวกำแพงหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่เพื่อเพิ่มพื้นที่ให้กับถนนอินทวโรธ และจะขุดฐานวิหารหลวงพ่อบุญให้ลึกลงไปเพียง 20 เซนติเมตร เพื่อไม่ให้ทำลายแนวเดิมวิหารหลวงพ่อบุญ¹²⁹

ตุลาคม พ.ศ. 2550

การสร้างวิหารหลวงพ่อบุญยังไม่ได้เริ่มดำเนินการเนื่องจากรอหนังสือตอบตกลงจากทางกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ กล่าวว่า

ขณะนี้ สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่กำลังจะส่งหนังสือเรื่อง การสร้างวิหารหลวงพ่อบุญ หลังใหม่ซึ่งเนื้อหาประกอบไปด้วยรูปแบบและขนาดของวิหารไปยังกรมศิลปากรอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่เคยส่งไปแล้ว แต่ไม่ได้รับเรื่องตอบกลับมาเนื่องจากกรมศิลปากรอาจจะยังไม่เห็นด้วยกับขนาดของวิหารหลวงพ่อบุญที่ต้องสร้างกินพื้นที่ถนนอินทวโรธเข้าไป และอาจตรงกับช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอธิบดีกรมศิลปากรพอดี ซึ่งทางสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ก็ได้ติดต่อกับทางเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาติดต่อขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาตลอด ในขณะนี้ วัดอินทขิลก็จะส่งหนังสือเรื่องการสร้างวิหารหลวงพ่อบุญไปให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทางจังหวัดส่งเรื่องถึงกรมศิลปากรโดยตรงแล้วทางกรมศิลปากรจะได้สอบถามเรื่องกลับมาที่สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ก็จะได้เข้าไปอธิบายข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ให้ฟังอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งเนื่องจากข้อความทางหนังสืออาจจะไม่สามารถอธิบายได้อย่างครบถ้วน¹³⁰

กรมศิลปากรสามารถพิจารณาเรื่องการสร้างวิหารหลวงพ่อบุญได้โดยตรง ไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องให้ทางกระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาต่อ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมศิลปากรที่ระบุไว้ในกฎหมาย กรมศิลปากรมีองค์ประชุม โดยผู้เชี่ยวชาญจากหลายสาขาเป็นคณะกรรมการการประชุม ซึ่งที่ประชุมจะพิจารณาและมีมติว่า อนุญาตให้มีการสร้างวิหารหลวงพ่อบุญหรือไม่ และในที่สุด ก็จะส่งเรื่องกลับมายังสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

¹²⁹ สหวัฒน์ แน่นหนา. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่. สัมภาษณ์. 5 ตุลาคม 2550.

¹³⁰ สหวัฒน์ แน่นหนา. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่. สัมภาษณ์. 5 ตุลาคม 2550.

5.1.4 หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

การพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่บริเวณพื้นที่หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2549 อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของเทศบาลนครเชียงใหม่เพียงหน่วยงานเดียว หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ไม่มีบทบาทเกี่ยวข้องแต่อย่างใด รายละเอียดการพัฒนาพื้นที่หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2549 โดยเทศบาลนครเชียงใหม่ จะกล่าวต่อไป¹³¹

5.1.5 โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

พื้นที่อาคารหมูบ้านพักอัยการเดิมได้รับการพัฒนาตามโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ของเทศบาลนครเชียงใหม่ โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่เป็นหนึ่งในโครงการย่อยในโครงการใหญ่ที่มีชื่อว่า โครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์¹³² ของเทศบาลนครเชียงใหม่

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้มีนโยบายที่จะพัฒนาพื้นที่ในเขตเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณกลางเมืองเชียงใหม่ ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาเชียงใหม่เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงมีแนวทางในการปรับปรุงพื้นที่และอาคารซึ่งอยู่ในกลุ่มพื้นที่บริเวณกลางเมืองเก่า โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์พื้นที่บริเวณใจกลางเมืองเชียงใหม่ ซึ่งมีลักษณะเป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงและอยู่ใกล้เคียงกันเป็นกลุ่ม ส่งผลให้การพัฒนาพื้นที่มีศักยภาพ และเป็นกิจกรรมที่ขยายผลต่อเนื่องจากหอศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่ออกไป รวมทั้ง เป้าหมายของโครงการยังครอบคลุมการดำเนินการโครงการย่อยอีก 3 โครงการ คือ

1. ปรับปรุงบริเวณพื้นที่หมูบ้านอัยการเดิมให้เป็นโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่และเชื่อมโยงเป็นบริเวณเดียวกับหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ เพื่อใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องและสนับสนุนต่อกิจกรรมของหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่
2. ปรับปรุงพื้นที่บริเวณพัฒนาสถานหญิงเชียงใหม่ให้เป็น สวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” เพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ

¹³¹ ดูรายละเอียดเพิ่มเติม หน้า 143 – 147.

¹³² ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก หน้า 268.

3. ปรับปรุงอาคารและพื้นที่บริเวณศาลแขวงเชียงใหม่ ให้เป็นหอศิลป์ล้านนาหรือกิจกรรมประเภทเดียวกันที่เป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของล้านนา¹³³

โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่¹³⁴ มีเป้าหมายในการสร้างหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ในบริเวณพื้นที่หมู่บ้านอัยการเดิม ซึ่งเป็นพื้นที่ต่อเนื่องกับหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ โดยกำหนดเนื้อหาจัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ที่มีพัฒนาการมาตลอดระยะเวลากว่า 706 ปี เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่โดยละเอียดมากขึ้น ขยายความจากที่มีอยู่ในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ซึ่งจะช่วยหนุนเสริมให้พื้นที่กลางเมืองเชียงใหม่ทำหน้าที่ในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เชียงใหม่ได้สมบูรณ์เพื่อให้ผู้มาเยือนและคนท้องถิ่นได้เรียนรู้เมืองเชียงใหม่ได้มากยิ่งขึ้น โดยการสร้างสถานที่เพื่อจัดแสดงนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ นับแต่เรื่องราวก่อนมีเมืองเชียงใหม่ขึ้นมาช่วงประวัติศาสตร์ของเมืองจนถึงเชียงใหม่ในปัจจุบัน ความต่อเนื่องของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในห้วงประวัติศาสตร์ ตลอดจนเงื่อนไขปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเมือง เรียงร้อยกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจโดยง่าย และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดแสดงเพื่อสร้างความน่าสนใจและสร้างควมมีชีวิตชีวา¹³⁵

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้วางแผนงบประมาณโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่เป็นจำนวนรวม 58,982,000 บาท และใช้ระยะเวลาการดำเนินงาน 300 วัน โดยมีกองวิชาการและแผน กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเมือง เทศบาลนครเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินการบริหารงานโครงการ

1. การดำเนินงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

เทศบาลนครเชียงใหม่ดำเนินงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ โดยสามารถแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

¹³³ ฝ่ายสนับสนุนการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครเชียงใหม่. เอกสารโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่. การติดต่อขอข้อมูล. 29 มกราคม 2551.

¹³⁴ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก หน้า 275.

¹³⁵ ฝ่ายสนับสนุนการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครเชียงใหม่. เอกสารโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่. การติดต่อขอข้อมูล. 29 มกราคม 2551.

1. ขั้นตอนการขอใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการเดิม
2. ขั้นตอนการเตรียมงานก่อนดำเนินงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
3. ขั้นตอนการหางบประมาณสนับสนุนโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
4. ขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้างหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

1.1 ขั้นตอนการขอใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการเดิม

เทศบาลนครเชียงใหม่เริ่มดำเนินการติดต่อกับสำนักอัยการจังหวัดเชียงใหม่เพื่อขอใช้ที่ดินบริเวณหมูบ้านพักอัยการเดิมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 และทางสำนักอัยการจังหวัดเชียงใหม่ได้ทำการประสานงานไปยังสำนักอัยการสูงสุดซึ่งเป็นผู้ถือครองที่ดิน การดำเนินงานยังไม่มีความคืบหน้าเท่าใดนักเพราะทางสำนักอัยการสูงสุดยังคงต้องการรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น ต่อมา ในปีพ.ศ. 2544 เทศบาลนครเชียงใหม่ก็เริ่มติดต่อกับสำนักอัยการสูงสุดอีกครั้ง เพื่อขอใช้ที่ดินบริเวณหมูบ้านพักอัยการเดิม โดยสามารถลำดับเหตุการณ์ได้ ดังต่อไปนี้

มีนาคม พ.ศ. 2544

เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือเรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณหมูบ้านพักอัยการเดิม¹³⁶ ให้กับสำนักอัยการสูงสุดอีกครั้งหนึ่ง แต่สำนักอัยการสูงสุดยังไม่ได้มีหนังสือตอบกลับมายังเทศบาลนครเชียงใหม่แต่อย่างใด

เมษายน พ.ศ. 2545

เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือเรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณหมูบ้านพักอัยการเดิม ให้กับสำนักอัยการสูงสุดอีกครั้งหนึ่ง ใจความของหนังสือฉบับนี้สามารถสรุปได้ว่า “เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ส่งหนังสือเรื่องขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณหมูบ้านพักอัยการเดิม ให้กับสำนักอัยการสูงสุด จนถึงขณะนี้เทศบาลนครเชียงใหม่ยังไม่ได้รับหนังสือแจ้งตอบจากสำนักอัยการสูงสุดแต่อย่างใด”¹³⁷

¹³⁶ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่, เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ (หมูบ้านพักอัยการเดิม), 30 มีนาคม 2544.

¹³⁷ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่, เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ (หมูบ้านพักอัยการเดิม), 18 เมษายน 2545.

ในเดือนเดียวกันนี้ เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือเรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้ง หมู่บ้านอัยการเดิม ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการติดต่อกรมธนารักษ์ เพื่อให้เทศบาลนครเชียงใหม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ บริเวณหมู่บ้านพักอัยการเดิมได้¹³⁸

จังหวัดเชียงใหม่จึงมีหนังสือตอบกลับมายังเทศบาลนครเชียงใหม่ว่า “เนื่องจากที่ดิน บริเวณหมู่บ้านพักอัยการเดิมเป็นที่ราชพัสดุ และได้มีสำนักอัยการสูงสุดใช้ประโยชน์อยู่ก่อนหน้านี้ ดังนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องทำความตกลงกับสำนักอัยการสูงสุดก่อน และเมื่อได้รับความยินยอมแล้ว ให้แจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมทั้งแนบสำเนาหนังสือยินยอมดังกล่าว เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดำเนินการร้องขอต่อกรมธนารักษ์ต่อไป”¹³⁹

กรกฎาคม พ.ศ. 2545

สำนักอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งกลับมายังเทศบาลนครเชียงใหม่ว่า “สำนักอัยการสูงสุด อนุญาตให้เทศบาลนครเชียงใหม่เข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุบริเวณหมู่บ้านพักอัยการเดิมได้”¹⁴⁰

สิงหาคม พ.ศ. 2545

เทศบาลนครเชียงใหม่มีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ว่า “สำนักอัยการสูงสุด ได้ยินยอมให้เทศบาลนครเชียงใหม่เข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุบริเวณหมู่บ้านพักอัยการเดิมได้แล้ว พร้อมทั้งได้แนบสำเนาหนังสือยินยอมจากสำนักอัยการสูงสุดให้กับผู้ว่าราชการเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เสนอขออนุญาตกับกรมธนารักษ์ให้เทศบาลนครเชียงใหม่เข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุบริเวณหมู่บ้านพักอัยการเดิมได้”¹⁴¹

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹³⁸ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้งหมู่บ้านพักอัยการเดิม. 18 เมษายน 2545.

¹³⁹ สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. เรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้งหมู่บ้านพักอัยการเดิม. 25 เมษายน 2545.

¹⁴⁰ สำนักงานอัยการสูงสุด. เรื่อง การเข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ (หมู่บ้านอัยการเดิม). 19 กรกฎาคม 2545.

¹⁴¹ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงที่ตั้งหมู่บ้านพักอัยการเดิม. 7 สิงหาคม 2545.

พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

กรมธนารักษ์ส่งหนังสือเรื่อง การอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่เพื่อแจ้งว่า “กรมธนารักษ์พิจารณาแล้วไม่ขัดข้องที่จะให้เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้ที่ ราชพัสดุบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการเดิม”¹⁴²

ธันวาคม พ.ศ. 2545

จังหวัดเชียงใหม่มีหนังสือแจ้งให้เทศบาลนครเชียงใหม่รับทราบว่า “กรมธนารักษ์ พิจารณาแล้วไม่ขัดข้องที่จะให้เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้ที่ราชพัสดุบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการ เดิม”¹⁴³

เมษายน พ.ศ. 2546

สำนักอัยการสูงสุดมีหนังสือเรื่อง การโอนอาคารบ้านพักในที่ราชพัสดุบริเวณอาคาร หมู่บ้านพักอาศัยการเดิม ให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยในที่ดินบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการเดิม ยังมีบ้านพักอาศัยการปลูกสร้างอยู่ จำนวน 8 หลัง ดังนั้น สำนักอัยการสูงสุดพิจารณาอนุมัติให้โอนพัก จำนวน 8 หลัง ที่ปลูกสร้างในที่ดินดังกล่าวให้แก่เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยให้ประสานกับสำนัก อัยการจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการจัดทำหลักฐานการส่งมอบบ้านพักดังกล่าวต่อไป¹⁴⁴

มิถุนายน พ.ศ. 2546

เทศบาลนครเชียงใหม่มีหนังสือติดต่อกับสำนักอัยการจังหวัดเชียงใหม่เพื่อประสานงาน เกี่ยวกับการจัดทำหลักฐานการส่งมอบบ้านพักอาศัยการจำนวน 8 หลัง ให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่¹⁴⁵

พฤศจิกายน พ.ศ. 2546

สำนักอัยการสูงสุดมีหนังสือเรื่อง การโอนอาคารบ้านพักในที่ราชพัสดุบริเวณอาคาร หมู่บ้านพักอาศัยการเดิม ให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อแจ้งว่า จะต้องทำการรื้อถอนอาคาร หมู่บ้านพักอาศัยการเดิม นำออกขายทอดตลาด นำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

¹⁴² กรมธนารักษ์. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ. 26 พฤศจิกายน 2545.

¹⁴³ สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ. 12 ธันวาคม 2545.

¹⁴⁴ สำนักงานอัยการสูงสุด. เรื่อง การโอนอาคารบ้านพักในที่ราชพัสดุ (หมู่บ้านพักอาศัยการเดิม).

28 เมษายน 2546.

¹⁴⁵ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง การโอนอาคารบ้านพักในที่ราชพัสดุ (หมู่บ้านพักอาศัยการเดิม).

9 มิถุนายน 2546.

ตามกฎหมายกระทรวง (พ.ศ. 2519) ข้อ 15 ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 สำนักอัยการสูงสุดจึงมอบอำนาจให้เทศบาลนครเชียงใหม่ดำเนินการรื้อถอนอาคารบ้านพักในที่ราชพัสดุ (หมู่บ้านอัยการเดิม) นำออกขายทอดตลาด นำเงินส่งคลัง เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ให้แจ้งสำนักอัยการสูงสุดและสำนักอัยการจังหวัดเชียงใหม่¹⁴⁶

1.2 ขั้นตอนการเตรียมงานก่อนดำเนินงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ขึ้น และมีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ 1 ครั้งด้วยกัน ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 ณ ห้องประชุม 1 สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่¹⁴⁷ การประชุมสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ที่ประชุมมีมติให้ขุดค้นบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอัยการเดิมเพื่อศึกษาทางด้านโบราณคดีก่อน โดยให้สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่เป็นผู้รับผิดชอบ
2. ที่ประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ เพื่อทำหน้าที่ศึกษาข้อมูล กำหนดขอบเขตเนื้อหาการจัดแสดง พิจารณาแนวทาง การจัดกิจกรรมนำเสนอ ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงในระหว่างการจัดออกแบบ

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ โครงการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ได้จัดประชุมทั้งหมด 2 ครั้ง ในเดือนมีนาคมและเมษายน พ.ศ. 2546 ณ ห้องประชุมหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่¹⁴⁸ การประชุมสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การขุดค้นบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอัยการเดิมเพื่อศึกษาทางด้านโบราณคดีสามารถดำเนินการขุดตรวจเลย โดยไม่ต้องรื้อกระบวนกรรื้อถอนอาคาร และผลการขุดตรวจจะนำมาใช้ประกอบในการออกแบบจัดแสดง และการออกแบบสถาปัตยกรรม
2. เทศบาลนครเชียงใหม่ประกาศเชิญผู้สนใจยื่นเสนอออกแบบโครงการ โดยนำเสนอกรอบแนวคิดโครงการ และคุณสมบัติอื่นๆ เพื่อคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ โครงการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่พิจารณา และเสนอผลการพิจารณาให้เทศบาลนครเชียงใหม่และ

¹⁴⁶ สำนักอัยการสูงสุด. เรื่อง การรื้อถอนอาคารบ้านพักในที่ราชพัสดุ (หมู่บ้านพักอัยการเดิม). 19 พฤศจิกายน 2546.

¹⁴⁷ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เอกสารสรุปรายงานการประชุม คณะกรรมการอำนวยการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 1/2546. การติดต่อขอข้อมูล. 29 มกราคม 2551.

¹⁴⁸ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เอกสารสรุปรายงานการประชุม คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ โครงการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 1 – 2/2546. การติดต่อขอข้อมูล. 29 มกราคม 2551.

คณะกรรมการอำนวยการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ในการดำเนินการจัดจ้างออกแบบต่อไป

1.3 ขั้นตอนการหางบประมาณสนับสนุนโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

ในปี พ.ศ. 2546 เทศบาลนครเชียงใหม่ติดต่อขอของบประมาณสนับสนุนโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เนื่องจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้แจ้งจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวงบเงินอุดหนุน เทศบาลนครเชียงใหม่จึงส่งโครงการ แบบสรุปรายการ และรายละเอียดประมาณการค่าก่อสร้าง โดยให้จังหวัดรวบรวมส่งถึงสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวและให้ดำเนินการประกาศประกวดราคา/สอบราคา หาผู้รับจ้างรอไว้ก่อน

มกราคม พ.ศ. 2547

จังหวัดเชียงใหม่ส่งหนังสือถึงเทศบาลนครเชียงใหม่ว่า จังหวัดเชียงใหม่ได้รับแจ้งจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้จัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวงบเงินอุดหนุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ วงเงินงบประมาณ 43,275,000 บาท¹⁴⁹

1.4 ขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้างหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ลงนามว่าจ้างบริษัทเจมีไนย์แอนด์แอสโซซิเอท จำกัด เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นผู้รับเหมาที่ได้รับการว่าจ้างจากเทศบาลนครเชียงใหม่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535

ต่อมา ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2548 เทศบาลนครเชียงใหม่ได้เชิญนักวิชาการประชุมเพื่อเสนอผลงานการขุดค้นทางโบราณคดีแหล่งโบราณสถานกลางเวียง¹⁵⁰ อย่างไรก็ตาม จนกระทั่งปัจจุบัน โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ยังไม่แล้วเสร็จ

¹⁴⁹ สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547 สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 30 มกราคม 2547.

¹⁵⁰ “ช่วงกลางเมืองยังไม่มีข้อมูลดี เทศบาลอัด 120 ล้านสร้างหอประวัติศาสตร์แล้ว.” พลเมืองเหนือ. ปีที่ 3. ฉบับที่ 173 รายสัปดาห์. ประจำวันที่ 21 – 27 มีนาคม 2548, หน้า 10.

5.1.6 โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

การพัฒนาพื้นที่ศาลแขวงเชียงใหม่ (เดิม) เป็นไปตามโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการย่อยของโครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา¹⁵¹ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเป็นการปรับปรุงศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่เดิมซึ่งตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ให้เป็นหอศิลป์ล้านนา เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ของเมือง และมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงอาคารศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่เดิมให้เป็นหอศิลป์ล้านนา จัดแสดงถึงประวัติศาสตร์ศิลปะ และภูมิปัญญางานศิลปะของคนเชียงใหม่และคนในอาณาจักรล้านนา ฯลฯ¹⁵²

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้วางแผนงบประมาณโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนาเป็นจำนวนรวม 73,000,000 บาท และใช้ระยะเวลาการดำเนินงาน 300 วัน โดยมีกองวิชาการและแผน กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเมือง เทศบาลนครเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินการบริหารงานโครงการ

1. การดำเนินงานโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

เทศบาลนครเชียงใหม่ดำเนินงานโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา โดยสามารถแบ่งผลการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการขอใช้ประโยชน์ในที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิม
2. ขั้นตอนการหางบประมาณสนับสนุนโครงการ
3. ขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้างหอศิลป์ล้านนา

1. ขั้นตอนการขอใช้ประโยชน์ในที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิม

เทศบาลนครเชียงใหม่ดำเนินการขอใช้ประโยชน์ในที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิม โดยสามารถลำดับเหตุการณ์ได้ดังต่อไปนี้

¹⁵¹ คุรุสภะเอ็ดดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก หน้า 288.

¹⁵² ฝ่ายสนับสนุนการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผน เทศบาลนครเชียงใหม่. เอกสารโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา. การติดต่อขอข้อมูล. 29 มกราคม 2551.

มีนาคม พ.ศ. 2544

เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือให้กับกระทรวงยุติธรรม เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่¹⁵³

กรกฎาคม พ.ศ. 2544

กระทรวงยุติธรรมส่งหนังสือตอบกลับเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยสามารถสรุปใจความของหนังสือได้ว่า “โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ด้านนาเป็นการขอใช้พื้นที่ของศาลแขวงเชียงใหม่ซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงยุติธรรมจึงได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาดำเนินการต่อไป”¹⁵⁴

มกราคม พ.ศ. 2547

เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่ให้กับสำนักงานศาลยุติธรรม พร้อมทั้งแนบสำเนาโครงการเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำเนาโครงการปรับปรุงศาลแขวงเป็นหอศิลป์ด้านนา และแผนผังบริเวณที่ตั้งโครงการ¹⁵⁵

เมษายน พ.ศ. 2547

เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่ให้กับสำนักงานศาลยุติธรรมอีกครั้ง โดยหนังสือมีเนื้อหาเหมือนเดิม¹⁵⁶

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹⁵³ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่. 30 มีนาคม 2544.

¹⁵⁴ กระทรวงยุติธรรม. เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่. 14 กรกฎาคม 2544.

¹⁵⁵ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่. 20 มกราคม 2547.

¹⁵⁶ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่. 22 เมษายน 2547.

พฤษภาคม พ.ศ. 2547

สำนักงานศาลยุติธรรมส่งหนังสือตอบกลับเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยสามารถสรุปใจความของหนังสือได้ว่า “สำนักงานศาลยุติธรรมไม่จัดซื้อที่จะให้เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้ประโยชน์ในที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเป็นเรื่องนโยบาย สำนักงานศาลยุติธรรมต้องนำเสนอคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน”¹⁵⁷

กันยายน พ.ศ. 2547

ศาลแขวงเชียงใหม่ย้ายที่ทำการเดิมไปยังที่ทำการใหม่ที่ศาลเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ชั้น 4 โดยใช้งบประมาณในการก่อสร้างทั้งสิ้น 321,499,039 บาท และบริษัท เกียรติพงศ์ก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการว่าจ้างให้รับเหมาดำเนินการก่อสร้าง¹⁵⁸

พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

สำนักงานศาลยุติธรรมส่งหนังสือการส่งคืนที่ราชพัสดุและแบบส่งคืนที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ. 6) ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่¹⁵⁹

ในเดือนเดียวกันนี้ เทศบาลนครเชียงใหม่ส่งหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เพื่อขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิม¹⁶⁰

ธันวาคม พ.ศ. 2547

สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ส่งหนังสือเรื่อง การส่งคืนที่ราชพัสดุแปลงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้กับสำนักงานศาลยุติธรรม¹⁶¹

¹⁵⁷ สำนักงานศาลยุติธรรม. เรื่อง การขอความอนุเคราะห์ในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุบริเวณศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่. 3 พฤษภาคม 2547.

¹⁵⁸ อรพินท์ ไทยเจริญ. หัวหน้ากลุ่มช่วยพิจารณาคดี ศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์. 2 ตุลาคม 2550.

¹⁵⁹ สำนักงานศาลยุติธรรม. เรื่อง การส่งคืนที่ราชพัสดุ. 4 พฤศจิกายน 2547.

¹⁶⁰ เทศบาลนครเชียงใหม่. เรื่อง การขอเข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุบริเวณศาลแขวงเชียงใหม่. 11 พฤศจิกายน 2547.

¹⁶¹ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่. เรื่อง การส่งคืนที่ราชพัสดุแปลงศาลแขวงเชียงใหม่ (เดิม). 30 ธันวาคม 2547.

มีนาคม พ.ศ. 2548

จังหวัดเชียงใหม่ส่งหนังสือเรื่อง อนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่¹⁶²

2. ขั้นตอนการหางบประมาณสนับสนุนโครงการ

ในปี พ.ศ. 2546 เทศบาลนครเชียงใหม่ติดต่อของงบประมาณสนับสนุน โครงการปรับปรุง ศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ส่งโครงการและ รายละเอียดประมาณการค่าก่อสร้าง โดยให้จังหวัดรวบรวมส่งถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ภายในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2546 และให้ดำเนินการประกาศประกวดราคา/สอบราคา หาผู้รับจ้าง รอไว้ก่อน

มิถุนายน พ.ศ. 2547

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นส่งหนังสือเรื่องการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2547 ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแจ้งการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น¹⁶³

จากนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่ รับทราบผลการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2547 แผนงานส่งเสริมและพัฒนากองทุนท้องถิ่น โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนท้องถิ่นไทย สำหรับเทศบาลนครเชียงใหม่ ดังนี้ โครงการปรับปรุงอาคารศาลแขวงจังหวัดเชียงใหม่เป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะล้านนาจำนวน 1 โครงการ ภายใต้วงเงิน 71,350,000 บาท¹⁶⁴

¹⁶² สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. เรื่อง อนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ. 23 มีนาคม 2548.

¹⁶³ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547. 11 มิถุนายน 2547.

¹⁶⁴ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547. 24 มิถุนายน 2547.

3. ขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้าง

เทศบาลนครเชียงใหม่ไม่ได้ดำเนินการโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ด้านนาตามแผนงานที่กำหนดไว้ จากแผนงานโครงการที่กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน คือ ปี พ.ศ. 2547 และแล้วเสร็จภายใน 300 วัน ในทางปฏิบัติ บริษัทเจมินีไนท์เอนด์ แอสโซซิเอท จำกัด ได้รับการว่าจ้างจากเทศบาลนครเชียงใหม่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 เริ่มดำเนินการเข้าพื้นที่เมื่อปี พ.ศ. 2549 จนกระทั่งปัจจุบัน โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ด้านนายังไม่แล้วเสร็จ¹⁶⁵

5.1.7 โครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

เทศบาลนครเชียงใหม่มีความประสงค์ปรับปรุงทัศนสถานหญิงเชียงใหม่ภายหลังจากที่ย้ายออกไป ให้เป็นสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” ในปี พ.ศ. 2548 ตามโครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตาม เทศบาลนครเชียงใหม่ไม่ได้ดำเนินโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้และโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” ยังคงไม่มีความคืบหน้ามากนัก ประกอบกับ ทัศนสถานหญิงเชียงใหม่ก็ยังคงไม่ได้ย้ายออกไป

ในปี พ.ศ. 2545 กรมราชทัณฑ์ส่งหนังสือมอบพื้นที่ทัศนสถานหญิงเชียงใหม่ เนื้อที่ 30 ไร่ ให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่ และได้จัดหาพื้นที่สร้างเรือนจำใหม่ ที่ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง เนื้อที่ทั้งหมด 100 ไร่ ซึ่งที่ดินเป็นที่ราชพัสดุ กรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง¹⁶⁶ และในปี พ.ศ. 2547 กรมราชทัณฑ์ของงบประมาณ 300 ล้านบาท เพื่อออกแบบและเริ่มก่อสร้างเรือนจำใหม่

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน เทศบาลนครเชียงใหม่ก็ยังคงไม่ได้ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผน เทศบาลนครเชียงใหม่ กล่าวว่า

¹⁶⁵ สุวารี วงศ์ทองแก้ว. หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครเชียงใหม่. สัมภาษณ์. 30 ตุลาคม 2550.

¹⁶⁶ สมโชค อ่องสกุล. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประวัติศาสตร์ของแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในเวียงเชียงใหม่. หน้า 101.

ความคืบหน้าในการดำเนินการบนพื้นที่ทัศนสถานหุบเชิงใหม่ยังไม่แน่ชัด ทางเทศบาลนครเชียงใหม่ยังไม่มีแผนงานใดๆ และก็ยังไม่มีความแน่ชัดว่าจะปรับปรุงพื้นที่ทัศนสถานหุบเชิงใหม่ภายหลังจากที่ย้ายออกไป ให้เป็นสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” หรือไม่ แต่ก็มีคามประสงค์อยากเปิดพื้นที่บริเวณนี้ให้โล่งกว้าง เนื่องจากเมื่อมองภาพรวมพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองตอนนี้ก็มีอาคารมากพอแล้ว สาเหตุที่ยังไม่ทราบความแน่ชัดเรื่องการย้ายทัศนสถานหุบออกไปเพราะตอนนี้เรือนจำแห่งใหม่ยังสร้างไม่เสร็จ ความล่าช้าในการสร้างเรือนจำแห่งใหม่เกิดขึ้นจากการที่กรมราชทัณฑ์ทำสัญญาว่าจ้างครั้งละ 3 ปี เมื่อทางกรมราชทัณฑ์ได้รับงบประมาณล่าช้าก็ทำให้การก่อสร้างล่าช้าตามไปด้วย เมื่อการก่อสร้างล่าช้า ไม่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด กรมราชทัณฑ์ก็ต่อระยะเวลาการว่าจ้างออกไปอีก 3 ปี ตอนนี้ก็ต้องรอดูว่าเรือนจำใหม่จะสร้างเสร็จเมื่อใดเท่านั้นเอง คาดว่าเมื่อเรือนจำแห่งใหม่สร้างแล้วเสร็จก็จะมีการย้ายนักโทษหุบไปยังเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน (ตรงกันข้ามศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่) ส่วนนักโทษชายก็จะย้ายจากเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันไปที่เรือนจำที่สร้างใหม่¹⁶⁷

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญสำหรับการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ทัศนสถานหุบเชิงใหม่ของผู้ศึกษา คือ ทัศนสถานหุบเชิงใหม่ไม่สามารถให้ข้อมูลใดๆ กับผู้ศึกษาได้ เนื่องจากเป็นกฎระเบียบของกระทรวงยุติธรรมที่ระบุไว้ว่า ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานทุกหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงยุติธรรมไม่สามารถเผยแพร่ได้จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากกระทรวงยุติธรรม ดังนั้นสำหรับการเก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงทำหนังสือขอข้อมูลเอกสารและสัมภาษณ์ผู้อำนวยการทัศนสถานหุบเชิงใหม่ส่งไปยังกรมราชทัณฑ์ถึง 2 ครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับการตอบกลับแต่อย่างใด จึงส่งผลให้ผู้ศึกษาไม่สามารถเก็บข้อมูลจากทัศนสถานหุบเชิงใหม่ได้

ในปี พ.ศ. 2547 – 2549 สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จัดทำผังเมืองรวมเชียงใหม่ขึ้น ซึ่งส่งผลต่อเขตพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ กล่าวคือ ผังเมืองรวมเชียงใหม่ได้กำหนดให้เขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่เป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม ดังนั้น ผังเมืองรวมเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2547 – 2549 จึงเป็นอีกหนึ่งมาตรการในการส่งเสริมการอนุรักษ์และรักษาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่

¹⁶⁷ สุวารี วงศ์ทองแก้ว. หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนเทศบาลนครเชียงใหม่. สัมภาษณ์. 30 ตุลาคม 2550.

การวางและจัดทำผังเมืองรวมเชียงใหม่¹⁶⁸ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้
ความเป็นมาในการวางผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่

กระทรวงมหาดไทย ได้มีนโยบายให้กรมโยธาธิการและผังเมือง จัดทำผังเมืองรวมจังหวัด¹⁶⁹ ให้เสร็จใน 3 ปี (พ.ศ.2547 - 2549) ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองเป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยงในการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (On the job of training)

การดำเนินการที่ผ่านมา

การวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการวางผังเมืองโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ประชาชน และร่วมวางแผนดำเนินการ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูล สำรวจพื้นที่ วิเคราะห์เบื้องต้น (ด้านศักยภาพ/เศรษฐกิจ ประชากร สังคม)
2. ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1
3. (ปัญหา/ความต้องการ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และโครงการเร่งด่วนรายสาขาเบื้องต้น)
4. ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 (ร่างวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ผังแนวความคิด)
5. จัดทำผังร่าง
6. ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 3 (เป็นการประชุมประชาชนระดับอำเภอและหน่วยงานระดับอำเภอ)
7. ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 4 (เป็นการประชุมประชาชนและหน่วยงานระดับจังหวัด เพื่อประมวลผลรวบยอด)

¹⁶⁸ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารการวางและจัดทำผังเมืองรวมเชียงใหม่. การติดต่อขอข้อมูล. 22 ตุลาคม 2550.

¹⁶⁹ คู่มือรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก หน้า 296.

การประชุมคณะกรรมการกำกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่

ตามนโยบายของรัฐบาล โดยกระทรวงมหาดไทยให้ทุกจังหวัดดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นแผนแม่บทที่กำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายให้ทุกส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนใช้ร่วมกันนั้น

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืน โดยให้ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด อาศัยอำนาจตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 จังหวัดเชียงใหม่จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดขึ้นมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและความเห็นในการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการควบคุมพื้นที่ และพัฒนาจังหวัดตามมาตรการผังเมืองโดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

การประชุมคณะกรรมการกำกับการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดครั้งนี้ จะร่วมพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

1. กรอบแนวคิด รูปแบบ การวางผังเมืองรวมจังหวัด
2. ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต
3. ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต (ข้ออนุญาตและข้อห้ามในการใช้ประโยชน์ที่ดิน)
4. โครงการเสนอแนะและศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่

ผลการดำเนินงาน

การวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ได้กำหนดให้พื้นที่เขตสี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม ดังนั้น จึงส่งผลให้พื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณเขตสี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ เป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมด้วยเช่นกัน

5.2 ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 สามารถอธิบายตามกรณีศึกษาในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ แต่เนื่องจากกรณีศึกษาเรื่อง หอศิลปวัฒนธรรมและบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เทศบาลนครเชียงใหม่เป็นเพียงหน่วยงานเดียวที่มีบทบาทและ ไม่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางกฎหมายและทางปฏิบัติกับหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอื่นใด ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 จึงสามารถแบ่งออกเป็น 6 กรณีศึกษา กล่าวคือ

1. พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่
2. โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
3. การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา
4. โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
5. โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา
6. โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

5.2.1 พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเรื่อง พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปีพุทธศักราช 2540 หมวด 9 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 284 บัญญัติให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง จึงได้มีการจัดทำกฎหมายพระราชบัญญัติกำหนด

แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบสาธารณะ มาตรา 17 ข้อ 20 บัญญัติให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีพิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีพิพิธภัณฑสถานเมืองเชียงใหม่ ตามหมวด 2 มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

อย่างไรก็ตาม การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าว เป็นอำนาจและหน้าที่ที่นอกเหนือจากกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มี ตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2542

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลกับกรมการศาสนา

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ขอเช่าที่ดินวัดอินทิลกับกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการมาตลอด จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2545 กรมการศาสนาได้เปลี่ยนมาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 16 กระทรวงวัฒนธรรม มาตรา 37

นอกจากนั้น กระทรวงวัฒนธรรมได้ประกาศกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2545 โดยข้อ 1 กำหนดให้กรมการศาสนามีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม ดูแล รักษาและทำนุบำรุงศาสนสถาน และศาสนวัตถุ ประกอบกับ เนื่องจากวัดอินทิลเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา มาตรา 32 ทวิ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2535 ได้บัญญัติให้ วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัย ในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัด ให้กรมการศาสนามีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้งที่วัด ที่ธรณีสงฆ์และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วย

ดังนั้น วัดอินทิลจึงอยู่ในการปกครองดูแลรักษาของกรมการศาสนา กรมการศาสนามีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทั้ง 2 ฉบับ ดังที่กล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จึงต้องทำเรื่องขอเช่าที่ดินวัดอินทิลกับกรมการศาสนา

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 บัญญัติว่า ให้สำนักนายกรัฐมนตรีอาจมีส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม ประกอบกับ พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 21 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มาตรา 46 ข้อ 3 บัญญัติว่า ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง หมายความว่าส่วนราชการที่สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการพระพุทธศาสนา ส่งเสริมพัฒนาพระพุทธศาสนา และดูแลรักษาสถาปัตยกรรมตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ดังนั้น จึงมีส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นหน่วยงานระดับกรมขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 นายกรัฐมนตรีจึงประกาศกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 โดยข้อ 2 บัญญัติให้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม ดูแล รักษา และทำนุบำรุงศาสนาสถานและศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา รวมทั้ง ดูแล รักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

นอกจากนั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติยังมีประกาศเรื่อง กำหนดส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นการภายใน และคำสั่งเรื่อง จัดตั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นส่วนราชการระดับกองปฏิบัติหน้าที่ในระดับจังหวัด เป็นการภายใน โดยเนื้อหาของกฎหมายทั้ง 2 ฉบับ คือ ให้จัดตั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เป็นส่วนราชการ มีฐานะเทียบเท่ากองเป็นการภายใน ปฏิบัติหน้าที่ในระดับจังหวัด ตามการแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาคของกระทรวงมหาดไทย รวม 75 จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ขึ้นตรงอยู่ในบังคับบัญชาของผู้บัญชาการ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เหมือนกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในพื้นที่จังหวัด เพื่อปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนาและสนองงานคณะสงฆ์ มีอำนาจหน้าที่

เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตามที่กฎหมายต่างๆ กำหนดไว้ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่างานด้านการศาสนาแยกออกเป็น 2 ทาง คือ งานด้านศาสนาทั่วไปเป็นหน้าที่ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ส่วนงานด้านพระพุทธศาสนาเป็นหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ดังนั้น การดูแล รักษาและจัดการวัดร้างจึงกลายเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่ดูแลในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จึงต้องเปลี่ยนมาทำเรื่องขอเช่าที่ดินวัดอินทิลกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแทนกรมการศาสนา

4. การให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลแทนกรมการศาสนาและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. 2536 – 2546 การทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลมีขึ้นระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะ ผู้เช่า และกรมการศาสนา ในฐานะผู้ให้เช่า ต่อมา ในปี พ.ศ. 2547 การทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลมีขึ้นระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะ ผู้เช่า และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในฐานะผู้ให้เช่า แต่ทั้งกรมการศาสนาและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบอำนาจให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้ทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่แทน

การดำเนินการดังกล่าว นอกจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จะปฏิบัติตามคำสั่งกรมการศาสนาที่ 70/2536 สั่ง ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 แล้ว ยังอาศัยอำนาจตาม หมวด 5 การปฏิบัติราชการแทน มาตรา 38 ข้อ 7 ถึงมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 รวมทั้งอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการมอบอำนาจพ.ศ. 2546 ส่วนที่ 1 บททั่วไป ข้อที่ 3-7

5. การยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทิลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

เจ้าอาวาสวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหารได้ส่งหนังสือยับยั้งการขอเช่าที่ดินวัดอินทิลให้กับทางผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่แจ้งเรื่องต่อไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การกระทำดังกล่าวสามารถอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57 ข้อ 7 คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 77 วรรคแรก คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการ เพื่อการนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

5.2.2 โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเรื่อง โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่และสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

ตามความมาตรา 60 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ให้แบ่งส่วนราชการของจังหวัดออกเป็น 2 ส่วน คือ สำนักงานจังหวัด และส่วนต่างๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้น

สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานจังหวัด สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่และสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ถือเป็นส่วนต่างๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้น ดังนั้น จึงส่งผลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้บังคับบัญชาและผู้กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของทั้ง 3 หน่วยงาน ซึ่งเป็นไปตาม ความในมาตรา 54 และมาตรา 57 ข้อ 4 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ได้รับมอบหมายจากสำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ และได้รับงบประมาณบูรณาการจากจังหวัดเชียงใหม่ในการดำเนินงานตามโครงการนี้ งบประมาณบูรณาการของจังหวัดเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2546 หมวด 3 การสนับสนุนระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการข้อ 20 และข้อ 21 คือ ให้มีการสนับสนุน

ระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ รวมทั้ง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหาร
งบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2546 ข้อ 6 และ ข้อ 8

2. อำนาจหน้าที่ของสำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่เป็นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคของ
กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีกฎหมาย 3 ฉบับที่เกี่ยวข้อง คือ

1. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 13
กระทรวงมหาดไทย มาตรา 31 กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีส่วนราชการหนึ่ง คือ กรมโยธา-
ธิการและผังเมือง

2. พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 ส่วนที่ 12
กระทรวงมหาดไทย มาตรา 102 กำหนดให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ
หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงมหาดไทยบางส่วนราชการ
มาเป็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง จึงสามารถสรุปได้ว่า กรมโยธาธิการและผังเมืองเกิดจากการ
รวมกรมโยธาธิการและกรมผังเมืองเดิมเข้าด้วยกันนั่นเอง

3. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.
2545 ข้อ 5 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545
มาแล้ว ได้กำหนดให้กรมโยธาธิการและผังเมือง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการผังเมือง ในการ
ดำเนินการเกี่ยวกับการวางผัง ออกแบบ ควบคุมการก่อสร้าง บูรณะเมืองหรืออาคาร และสิ่งก่อสร้าง
ของหน่วยงานของรัฐ

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมโยธาธิการและผังเมืองยังได้แบ่งส่วนราชการของกรม
ออกเป็น ราชการบริหารส่วนกลาง 8 กอง 9 สำนัก ราชการบริหารส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานโยธา-
ธิการและผังเมืองจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการ สนับสนุน ให้คำปรึกษา และบริการทางวิชาการเกี่ยวกับการผังเมืองและ
โยธาธิการที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรมแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น

2. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่ได้รับมอบหมาย

ด้วยอำนาจหน้าที่ของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่จึงได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่โดยตรง ซึ่งคูได้จากแผนการปฏิบัติโครงการที่กำหนดไว้ให้มีการวางผังระดับย่านก่อนลงมือปฏิบัติในเรื่องของการขุดแต่งศึกษาโบราณสถาน อย่างไรก็ตาม การขุดแต่งศึกษาโบราณสถานไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จึงร่วมมือประสานงานกับสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

3. อำนาจหน้าที่ของสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง สังกัดสำนักโบราณคดี กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ มี 3 ฉบับ ได้แก่

1. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 16 กระทรวงวัฒนธรรม มาตรา 37 กำหนดให้กระทรวงวัฒนธรรมมีส่วนราชการหนึ่ง คือ กรมศิลปากร
2. พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 ส่วนที่ 15 กระทรวงวัฒนธรรม มาตรา 122 กำหนดให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนของกรมศิลปากร ยกเว้นที่โอนไปเป็นของสำนักงานนายกรัฐมนตรี กระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม มาเป็นของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

3. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร พ.ศ. 2545 ข้อที่ 1 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 กำหนดให้กรมศิลปากรมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบำรุงรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม สร้างสรรค์ และเผยแพร่ศิลปวิทยาการและมรดกทางวัฒนธรรมของชาติในด้าน โบราณสถาน และดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และเป็นศูนย์ข้อมูลเพื่อสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมด้านโบราณสถาน นอกจากนี้ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศิลปากร พ.ศ. 2545 ข้อ 2 ยังกำหนดให้ กรมศิลปากรมีส่วนราชการหนึ่ง คือ สำนักโบราณคดี รวมทั้ง ข้อ 3 ยังกำหนดให้สำนักโบราณคดีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับโบราณสถานทุกด้าน

สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่มีอำนาจหน้าที่เหมือนกับสำนักโบราณคดี กรมศิลปากรแต่มีอำนาจหน้าที่ในเขตพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งก็คือ จังหวัดเชียงใหม่ การดำเนินการทั้งหลายเกี่ยวกับโบราณสถานภายในจังหวัดเชียงใหม่เป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ดังนั้น การขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทขิลเพื่อค้นหาร่องรอยของวัดอินทขิลและวิหารหลวงพ่อขาวตามโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่จึงต้องร่วมมือประสานงานกับสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ในการดำเนินงานตามโครงการ

4. การประชุมประชาชนก่อนปฏิบัติงานในพื้นที่

ก่อนที่จะมีการปฏิบัติงานในพื้นที่จริงนั้น นายอำเภอเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นประธานการประชุมประชาชนได้มีการนัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ การจัดประชุมประชาชนดังกล่าวเป็นไปตามสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตามความในมาตรา 58 และมาตรา 59 คือ

มาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้น จะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินการ โครงการ หรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใด ที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ

5. ประชาชนในพื้นที่นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรี

เมื่อประชาชนในพื้นที่เกิดความไม่พอใจในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ด้วยเหตุผลต่างๆ และได้นำเรื่องเสนอ นายกรัฐมนตรีพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ต่อมานายกรัฐมนตรีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ให้ทบทวนโครงการ จนในที่สุด จังหวัดเชียงใหม่มีมติยุติโครงการ

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 11 (1) และ (3) คือ

ข้อ 1 กำกับโดยทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อการนี้จะสั่งให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่ควบคุมราชการส่วนท้องถิ่นชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ ในกรณีจำเป็นจะยับยั้งการปฏิบัติราชการใดๆ ที่ขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีก็ได้และมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อ 3 บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารทุกตำแหน่งซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม

ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงสามารถสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ให้ทบทวนโครงการอีกครั้งหนึ่งได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดก็มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57 (2) คือ บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรีกระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่จึงทบทวนโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ และมีมติยุติโครงการไปในที่สุด

5.2.3 การยกวัดอินทขิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเรื่อง การยกวัดอินทขิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2535 มาตรา 32 ทวิ ได้บัญญัติไว้ว่า การยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น กฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2535 จึงกำหนดวิธีการและขั้นตอนทั้งหมดในการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

เนื่องจากในปี พ.ศ. 2545 กรมการศาสนาได้เปลี่ยนสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการเป็น กระทรวงวัฒนธรรม และได้มีการก่อตั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรี เพื่อดูแลงานด้านพระพุทธศาสนาและสนองงานพระสงฆ์ ดังนั้น จึงมีการประกาศ พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ส่วนราชการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 ตามความในมาตรา 42 โดยให้ แก้ไขคำว่า “กระทรวงศึกษาธิการ” และ “กรมการศาสนา” เป็น “สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ” คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ” เป็น “นายกรัฐมนตรี” และคำว่า “อธิบดีกรม การศาสนา” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความมาตรา 42 แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับ การโอนอำนาจหน้าที่ส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 มีผลทำให้คำต่างๆ ในกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2538) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 เปลี่ยนแปลงแก้ไขไปด้วย

5.2.4 โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วน ท้องถิ่น กรณีศึกษาเรื่อง โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และสำนักงานธนารักษ์ พื้นที่เชียงใหม่

เนื่องจากที่ดินหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่เป็นที่ราชพัสดุซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของ กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 มาตรา 4 และมาตรา 5 รวมทั้ง เทศบาลนครเชียงใหม่ยังต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่า ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16

เมื่อเทศบาลนครเชียงใหม่รับทราบว่าการสำนักงานอัยการสูงสุดได้อนุมัติให้สามารถเข้าใช้ ประโยชน์ในที่ดินบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอัยการเดิมได้ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงขออนุญาตจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่และก็ได้ได้รับความเห็นชอบให้สามารถเข้าใช้ที่ราชพัสดุบริเวณอาคาร หมู่บ้านพักอัยการเดิมได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จึงดำเนินการติดต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เชียงใหม่เพื่อขอใช้ที่ราชพัสดุบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอัยการเดิม ต่อมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เชียงใหม่ได้อนุญาตให้เทศบาลนครเชียงใหม่เข้าใช้ที่ราชพัสดุบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอัยการเดิม

เนื่องจากในพื้นที่บริเวณอาคารหมูป้านพักอัยการเดิมมีบ้านพักอัยการจำนวน 8 หลัง ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้โอนมอบให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่แล้ว แต่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่แจ้งให้เทศบาลนครเชียงใหม่รับทราบว่า บ้านพักอัยการทั้ง 8 หลังต้องนำขายทอดตลาดและนำรายได้ที่ได้รับเข้าสู่กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 19 และข้อ 22

2. อำนาจหน้าที่ของกรมธนารักษ์และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่

กรมธนารักษ์เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง สังกัดกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 3 กระทรวงการคลัง มาตรา 11 ประกอบกับ พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 ส่วนที่ 2 กระทรวงการคลัง มาตรา 11 คือ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงมหาดไทย ในส่วนของกรมที่ดินเฉพาะที่เกี่ยวกับสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน มาเป็นของกรมธนารักษ์

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมธนารักษ์ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมธนารักษ์ในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ให้ใช้ จัดหาประโยชน์ จัดทำนิติกรรม และดำเนินการในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 และกำหนดการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 19 ส่วน โดยหนึ่งในนั้น คือ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ (75 พื้นที่)

สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ (75 พื้นที่) มีอำนาจหน้าที่ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบเนินการเกี่ยวกับการปกครองดูแล การบำรุงรักษา และการพัฒนาศักยภาพที่ราชพัสดุ ดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ที่ราชพัสดุ รวมทั้ง การจัดหาประโยชน์และทำนิติกรรมที่เกี่ยวข้องกับที่ราชพัสดุ

สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมธนารักษ์กระทรวงการคลัง เดิมใช้ชื่อสำนักงานราชพัสดุจังหวัดเชียงใหม่ และได้เปลี่ยนชื่อใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2539 เป็นสำนักงานธนารักษ์จังหวัดเชียงใหม่ และในปี พ.ศ. 2545 ได้เปลี่ยนเป็นราชการส่วนกลางใช้ชื่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ หนึ่งในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ คือ การปกครอง ดูแล บำรุงรักษา บริหารจัดการเรื่องการใช้ที่ราชพัสดุขอส่วนราชการต่างๆ การจัดหาประโยชน์ และทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ราชพัสดุให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ภาครัฐ

3. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และสำนักงานอัยการสูงสุด

หากที่ราชพัสดุที่ขอใช้มีส่วนราชการครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ก่อน ให้ทำความตกลงกับส่วนราชการที่ครอบครองอยู่ก่อนแล้ว และแจ้งการขอใช้โดยแนบหนังสือยินยอมของส่วนราชการไปด้วย ดังนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องทำเรื่องขอใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอัยการเดิมกับสำนักอัยการสูงสุด ก่อนที่จะดำเนินเรื่องขอใช้ที่ราชพัสดุกับกรมธนารักษ์ตามขั้นตอนที่ได้ระบุไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16

4. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่

สำนักอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม แต่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีฐานะเทียบเท่ากรม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 21 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มาตรา 46

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2546 ซึ่งเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ข้อ 1 และข้อ 2 กำหนดอำนาจหน้าที่และส่วนราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยกำหนดให้สำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่เป็นราชการส่วนภูมิภาค

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2546 ซึ่งเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ข้อ 1 และข้อ 2 กำหนดให้สำนักงานอัยการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. รับผิดชอบการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดภายในท้องที่ของสำนักงานอัยการจังหวัด ทั้งนี้ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานอธิบดีอัยการเขต
2. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5. ความสัมพันธ์ในทางกฎหมายระหว่างสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่

สำนักงานอัยการสูงสุดต้องทำเรื่องส่งคืนที่ราชพัสดุบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอัยการเดิมให้กับสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ข้อ 34

6. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เทศบาลนครเชียงใหม่ติดต่อของงบประมาณสนับสนุนโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เนื่องจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้แจ้งจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวได้แจ้งจัดสรรพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 5 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มาตรา 14 บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้น การให้งบประมาณสนับสนุนโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จึงสามารถกระทำได้

7. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และบริษัทรับเหมาดำเนินการ

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ว่าจ้างบริษัทเจมีไนซ์เอนด์แอสโซซิเอท จำกัด เป็นผู้ออกแบบและควบคุมงานตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้วิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนดสำหรับการจ้างออกแบบและควบคุมงาน โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ส่วนที่ 4 การจ้างออกแบบและควบคุมงาน ข้อ 97 ถึงข้อ 99

เทศบาลนครเชียงใหม่ประกาศเชิญชวนผู้สนใจยื่นเสนองานเข้าประชุมเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ และได้กำหนดวันเสนองาน นอกจากนั้น จังหวัดเชียงใหม่ยังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ โครงการจัดตั้งหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ เพื่อเป็นคณะกรรมการรับซองเสนองานและเป็นคณะกรรมการจ้าง และในที่สุด บริษัทเจมีไนซ์เอนด์แอสโซซิเอท จำกัด ก็ได้รับการว่าจ้างจาก

เทศบาลนครเชียงใหม่ในโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ โดยเริ่มทำสัญญาว่าจ้างเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2547

5.2.5 โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเรื่อง โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่

เนื่องจากที่ดินศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นที่ราชพัสดุซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 มาตรา 4 และมาตรา 5 เทศบาลนครเชียงใหม่ยังต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16 เช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

เมื่อเทศบาลนครเชียงใหม่รับทราบว่าสำนักงานศาลยุติธรรมได้อนุมัติให้สามารถเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิมได้ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงขออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่และก็ได้ได้รับความเห็นชอบให้สามารถเข้าใช้ที่ราชพัสดุศาลแขวงเชียงใหม่เดิมได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จึงดำเนินการติดต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่เพื่อขอใช้ที่ราชพัสดุศาลแขวงเชียงใหม่เดิม ต่อมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ได้อนุญาตให้เทศบาลนครเชียงใหม่เข้าใช้ที่ราชพัสดุศาลแขวงเชียงใหม่เดิมได้

2. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และสำนักงานศาลยุติธรรม

หากที่ราชพัสดุที่ขอใช้มีส่วนราชการครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ก่อน ให้ทำความตกลงกับส่วนราชการที่ครอบครองอยู่ก่อนแล้ว และแจ้งการขอใช้โดยแนบหนังสือยินยอมของส่วนราชการไปด้วย ดังนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องทำเรื่องขอใช้ที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิมไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของศาลแขวงเชียงใหม่ ก่อนที่จะดำเนินการเรื่องขอใช้ที่ราชพัสดุกับกรมธนารักษ์ตามขั้นตอนที่ได้ระบุไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16 ดังเช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

3. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลยุติธรรมสูงสุด

สำนักงานศาลยุติธรรมก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2543 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตามความในมาตรา 275 หมวด 8 ส่วนที่ 3 สำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบกับ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มาตรา 5 และ มาตรา 6 ที่บัญญัติให้ สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล สำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับงานธุรการของศาลยุติธรรม งานส่งเสริมงานตุลาการ และงานวิชาการ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ศาลยุติธรรม รวมทั้งเสริมสร้างให้การพิจารณาคดีเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

เมื่อสำนักงานศาลยุติธรรมได้รับเรื่องการขอใช้ที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิมจากเทศบาลนครเชียงใหม่ สำนักงานศาลยุติธรรมเห็นว่าเป็นเรื่องของนโยบายจึงดำเนินการให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) พิจารณาเรื่องให้ความเห็นชอบก่อน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มาตรา 10 และมาตรา 17 ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า ก.บ.ศ. และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ต่อมาเมื่อคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) พิจารณาเห็นสมควร สำนักงานศาลยุติธรรมจึงส่งหนังสือคืนที่ราชพัสดุศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ เพื่อให้ทางเทศบาลนครเชียงใหม่ดำเนินการตามขั้นตอนการขอใช้ที่ราชพัสดุที่ระบุไว้ในกฎหมายกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16 ดังเช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

4. ความสัมพันธ์ในทางกฎหมายระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่

สำนักงานศาลยุติธรรมต้องทำเรื่องส่งคืนที่ราชพัสดุศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้กับสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ข้อ 34 ดังเช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

5. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลนครเชียงใหม่ติดต่อของงบประมาณสนับสนุนโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลปิ์ล้านนาจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลางที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 13 กระทรวงมหาดไทย มาตรา 31 ประกอบกับ พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 ส่วนที่ 12 กระทรวงมหาดไทย มาตรา 103 และมาตรา 104 คือ การให้อโอนบรรดากิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงมหาดไทยในส่วนของการปกครอง เฉพาะส่วนราชการบางส่วน มาเป็นของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากนั้น กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 ข้อ 1 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง ส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการบริการสาธารณะในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 จึงสามารถสนับสนุนงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโครงการต่างๆ ได้ รวมทั้ง โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลปิ์ล้านนา

6. ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และบริษัทรับเหมาดำเนินการ

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ว่าจ้างบริษัทเจมิไนย์แอนด์แอสโซซิเอท จำกัด เป็นผู้ออกแบบและควบคุมงานตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้วิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนดสำหรับการจ้างออกแบบและควบคุมงานโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้เป็นหอศิลปิ์ล้านนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

2535 ส่วนที่ 4 การจ้างออกแบบและควบคุมงาน ข้อ 96 ถึงข้อ 99 สำหรับโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้เป็นหอศิลป์ล้านนา เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้วิธีการและขั้นตอนเหมือนกับการจ้างออกแบบและควบคุมงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

5.2.6 โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเรื่อง โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลนครเชียงใหม่และกรมราชทัณฑ์

เทศบาลนครเชียงใหม่ทำเรื่องขอพื้นที่ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ไปยังกรมราชทัณฑ์ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 กรมราชทัณฑ์ส่งคืนพื้นที่ของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่

เนื่องจากพื้นที่ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่เป็นที่ราชพัสดุ กรมสิทธิกรมธนารักษ์กระทรวงการคลัง หากที่ราชพัสดุที่ขอใช้มีส่วนราชการครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ก่อน ให้ทำความเข้าใจความตกลงกับส่วนราชการที่ครอบครองอยู่ก่อนแล้ว และแจ้งการขอใช้โดยแนบหนังสือยินยอมของส่วนราชการไปด้วย ดังนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องทำเรื่องขอใช้ที่ดินและอาคารทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ไปยังกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ก่อนที่จะดำเนินเรื่องขอใช้ที่ราชพัสดุกับกรมธนารักษ์ตามขั้นตอนที่ได้ระบุไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16 ดังเช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่และโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

จากนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 มาตรา 4 และมาตรา 5 และยังต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16 เช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่และโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

เมื่อเทศบาลนครเชียงใหม่ได้รับมอบพื้นที่ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่จากกรมราชทัณฑ์ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงขออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และก็ได้รับความเห็นชอบให้สามารถเข้าใช้ที่ราชพัสดุทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จึงดำเนินการ

ติดต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่เพื่อขอใช้ที่ราชพัสดุทัศนสถานหุบเชียงใหม่ ต่อมาสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ได้อนุญาตให้เทศบาลนครเชียงใหม่เข้าใช้ที่ราชพัสดุทัศนสถานหุบเชียงใหม่

2. ความสัมพันธ์ระหว่างกรมราชทัณฑ์และสำนักงานธนารักษ์จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานศาลยุติธรรมต้องทำเรื่องส่งคืนที่ราชพัสดุทัศนสถานหุบเชียงใหม่ให้กับสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ข้อ 34 เช่นเดียวกับโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่และโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

เมื่อกรมราชทัณฑ์ส่งคืนพื้นที่ของทัศนสถานหุบเชียงใหม่ให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่ กรมราชทัณฑ์ได้จัดหาพื้นที่สร้างเรือนจำใหม่ ซึ่งที่ดินเป็นที่ราชพัสดุ กรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงติดต่อขอใช้ที่ราชพัสดุกับสำนักงานธนารักษ์จังหวัดเชียงใหม่ตามกฎหมายกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ตามข้อ 14 และข้อ 16

นอกจากนั้น การจัดทำและวางผังเมืองรวมเชียงใหม่ที่สำนักงานโยธาธิการและจังหวัดเชียงใหม่ประสานงานร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ยังมีลักษณะความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่

สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่เป็นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคของกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย การแบ่งส่วนราชการและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมโยธาธิการและผังเมืองและสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่เป็นไปตามกฎหมาย 3 ฉบับที่ได้บัญญัติไว้ คือ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 13 กระทรวงมหาดไทย มาตรา 31, พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 ส่วนที่ 12 กระทรวงมหาดไทย มาตรา 102 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

แผ่นดิน พ.ศ. 2545 ซึ่งความในมาตราต่างๆ ทั้งหมดนี้ได้นำมาแล้วข้างต้นในกรณีศึกษาเรื่องโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เป็นไปตามกฎหมาย 2 ฉบับที่ได้บัญญัติไว้ คือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบสาธารณะ มาตรา 17, และมาตรา 45 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2542 ซึ่งความในมาตราต่างๆ ทั้งหมดนี้ได้นำมาแล้วข้างต้น

การจัดทำและวางผังเมืองไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายทั้ง 2 ฉบับ กำหนดไว้ แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถกระทำได้ตามที่กฎหมายหลายข้อได้เปิดกว้างไว้ กล่าวคือ

มาตรา 45 (ฉ) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2542 คือ จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 17 (25) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 คือ สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

การจัดทำและวางผังเมืองรวมเชียงใหม่

ขั้นตอนการจัดทำและวางผังเมืองรวมเชียงใหม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2535 ในมาตราต่างๆ คือ มาตรา 6 – 7, 17 – 19, 21 – 23, 25 – 26 นอกจากนั้น ได้มีการประกาศกฎกระทรวงฉบับที่ 431 พ.ศ. 2542 ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 3) ในปี พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง

มาตรา 29 มาตรา 36 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติให้กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยข้อ 1- ข้อ 6 ของกฎกระทรวงฉบับนี้ ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำและวางผังเมืองรวมและการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยกำหนดให้พื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้าเมืองเชียงใหม่เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และยังกำหนดให้ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ให้ใช้เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมท้องถิ่น หัตถอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม กฎกระทรวงฉบับที่ 431 พ.ศ. 2542 นี้ มีผลใช้บังคับถึงปี พ.ศ. 2547 แต่คณะกรรมการผังเมืองได้ขยายระยะเวลาการใช้บังคับกฎกระทรวงออกไปอีก 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ปี จึงมีผลทำให้กฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับถึงปี พ.ศ. 2551 ในปี พ.ศ. 2550 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่ได้ร่างข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังเมืองรวมเชียงใหม่ เพื่อเตรียมประกาศเป็นกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ใช้บังคับ ในปี พ.ศ. 2551 แทนกฎกระทรวงฉบับที่ 431 พ.ศ. 2542 ที่หมดระยะเวลาการบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2551

5.3 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 - 2549

บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 ผู้ศึกษาจะนำเสนอในรูปแบบตาราง โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ได้ดังต่อไปนี้

1. บทบาทหน่วยงานราชการส่วนกลาง
2. บทบาทหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค
3. บทบาทหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานราชการทั้ง 3 ระดับ คือ ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ต่างมีบทบาทในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2549 หน่วยงานราชการทั้ง 3 ระดับที่มีบทบาทในการพัฒนาพื้นที่

ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2549 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 21 หน่วยงาน และ 1 ส่วนราชการ โดยสามารถแบ่งออกเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง 15 หน่วยงาน หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค 4 หน่วยงานและ 1 ส่วนราชการส่วนภูมิภาค และหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น 2 หน่วยงาน

5.3.1 บทบาทหน่วยงานราชการส่วนกลาง

หน่วยงานราชการส่วนกลางไม่ได้มีบทบาทโดยตรงในการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการต่างๆ ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 - 2549 แต่หน่วยงานราชการส่วนกลาง มีบทบาทเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค และหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549

หน่วยงานราชการส่วนกลางที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 มีจำนวน 15 หน่วยงาน ได้แก่

1. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	8. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2. กระทรวงมหาดไทย	9. ทันตสถานหญิงเชียงใหม่
3. กรมการศาสนา	10. ศาลแขวงเชียงใหม่
4. กรมธนารักษ์	11. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่
5. กรมโยธาธิการและผังเมือง	12. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
6. กรมราชทัณฑ์	13. สำนักงานศาลยุติธรรม
7. กรมศิลปากร	14. สำนักงานอัยการสูงสุด
	15. สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลางในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 สามารถแสดงเป็นตารางได้ ดังตารางที่ 5.1 – 5.5

5.3.2 บทบาทหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค

หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคมีบทบาททั้งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการโดยตรง ได้แก่ โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการต่างๆ ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 อีก 5 โครงการ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษา โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ โครงการ

หอศิลป์ล้านนาและโครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคที่มีบทบาทในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ มีจำนวน 4 หน่วยงาน และ 1 ส่วนราชการ ประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
2. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่
3. สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่
4. สำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่
5. สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 - 2549 สามารถแสดงเป็นตารางได้ ดังตารางที่ 5.6 – 5.9

5.3.3 บทบาทหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นมีบทบาทเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและเป็นเจ้าของโครงการต่างๆ โดยตรง 5 โครงการในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 - 2549 ได้แก่

1. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่
2. หอศิลป์วัฒนธรรมและบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์
3. โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
4. โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา
5. โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 มีจำนวน 2 โครงการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ และเทศบาลนครเชียงใหม่

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 - 2549 สามารถแสดงเป็นตารางได้ ดังตารางที่ 5.10 – 5.15

ตาราง 5.1 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลางต่อพื้นที่วัดอินทขิล

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
วัดอินทขิล	พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เมืองชม.	2545-2546	1. กรมการศาสนา	1. พิจารณานุญาตให้อบจ.ชม.เช่าที่ดินวัดอินทขิล	-	1. ผู้ว่าฯชม. 2. อบจ.ชม.
		2547-2548	2. สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ	1. พิจารณานุญาตให้อบจ.ชม.เช่าที่ดินวัดอินทขิล 2. รับทราบการยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทขิลและยุติ การเช่า	-	1. ผู้ว่าฯชม. 2. สำนักงาน พระพุทธศาสนาชม. 3. อบจ.ชม.
	การยกวัดอินทขิล ขึ้นเป็นวัดที่มี พระสงฆ์อยู่ จำพรรษา	2548-2549	1. สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ	1.รับรายงานการยกวัดอินทขิลจากผู้ว่าฯชม. 2. ให้ความเห็นต่อการยกวัดอินทขิล 3.ส่งเรื่องให้มหาเถรสมาคมลงความเห็น 4.แจ้งผลให้ผู้ว่าฯชม.	-	1. ผู้ว่าฯชม. 2. สำนักงาน พระพุทธศาสนาชม.
			2. กรมศิลปากร	1. พิจารณาให้ความเห็นต่อการสร้างและขนาดวิหาร หลวงพ่อดาว	-	1. สำนักศิลปากรที่ 8 ชม.
			3. สำนักศิลปากรที่ 8 ชม.	1. ให้คำปรึกษา แนะนำการสร้างและขนาดวิหาร หลวงพ่อดาวแก่คณะกรรมการยกวัดอินทขิลฯ 2. ส่งเรื่องการสร้างและขนาดวิหารหลวงพ่อดาวให้ กรมศิลปากร	-	1. กรมศิลปากร

ตาราง 5.1 (ต่อ) บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลางต่อพื้นที่วัดอินทขิล

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
วัดอินทขิล	โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่	2548	1. สำนักศิลปากรที่ 8 ชม.	1. ขุดแต่งศิลาบริเวณเจดีย์ ทรงกลมและวิหารหลวงพ่อบุญ 2. ขุดแต่งศิลาบริเวณเจดีย์แปดเหลี่ยม	971,362	1. สำนักงานโยธา- ธิการและผังเมือง ชม.

ตาราง 5.2 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลางต่อพื้นที่บริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการเดิม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
บริเวณอาคาร หมู่บ้านพักอาศัยการ เดิม	โครงการหอ ประวัติศาสตร์ เมืองเชียงใหม่	2541-2546	1. สำนักงานอัยการ สูงสุด	1. พิจารณายินยอมให้เทศบาลฯใช้ที่ดินอาคาร หมู่บ้านพักอาศัยการ 2. โอนอาคารบ้านพักอาศัยการ 8 หลังให้เทศบาลฯ 3. ส่งคืนที่ดินอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการ ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ชม.และผู้ว่าฯชม.	-	1. สำนักงานธนารักษ์ พื้นที่ ชม. 2. สำนักงานอัยการ จังหวัด ชม. 3. ผู้ว่าฯ ชม. 4. เทศบาลฯ
		2545	2. สำนักงานธนารักษ์ พื้นที่ ชม.	1.ประสานงานการคืนที่ราชพัสดุกับสำนักงานอัยการ สูงสุด 2. พิจารณาอนุญาตให้เทศบาลฯใช้ที่ดินราชพัสดุ	-	1. สำนักงานอัยการ สูงสุด 2. ผู้ว่าฯ ชม. 3. เทศบาลฯ
		2546-2547	3. กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา	1. จัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547 แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวขงเงินอุดหนุน เพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายโครงการ	43,250,000	1. ผู้ว่าฯ ชม. 2. เทศบาลฯ
		2548	4. สำนักศิลปากรที่ 8 ชม.	1. ขุดแต่งโบราณคดีบริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการ เดิม	(ไม่มีข้อมูล) งบเทศบาลฯ	-

ตาราง 5.3 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลางต่อพื้นที่ศาลแขวงเชียงใหม่เดิม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ศาลแขวงเชียงใหม่เดิม	โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา	2544-2547	1.สำนักงานศาลยุติธรรม	1. พิจารณายินยอมให้เทศบาลฯใช้ที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิม 2. ส่งคืนที่ดินศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ชม.และผู้ว่าฯชม.	-	1. ศาลแขวงเชียงใหม่ 2. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ชม. 3. ผู้ว่าฯ ชม. 4. เทศบาลฯ
		2544-2547	2. ศาลแขวงเชียงใหม่	1. ประสานงานการขอใช้ที่ดินและอาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิม 2. ย้ายสำนักงานศาลแขวงเชียงใหม่ไปยัง ชั้น 4 ศาลเยาวชนและเด็กจังหวัดเชียงใหม่	321,499,039 (งบก่อสร้าง)	1. สำนักงานศาลยุติธรรม 2. เทศบาลฯ
		2547-2548	3. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ชม.	1. ประสานงานการคืนที่ราชพัสดุกับสำนักงานศาลยุติธรรม 2. พิจารณาอนุญาตให้เทศบาลฯใช้ที่ดินราชพัสดุ	-	1. สำนักงานศาลยุติธรรม 2. ผู้ว่าฯ ชม. 3. เทศบาลฯ
		2546-2547	4. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	1. จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนโครงการ	71,350,000	1. ผู้ว่าฯ ชม. 2. เทศบาลฯ

ตาราง 5.4 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลางต่อพื้นที่พัฒนาตถสถานหญิงเชียงใหม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
พัฒนาตถสถานหญิง เชียงใหม	โครงการปรับปรุง สวนสาธารณะ ช่วงกลางเวียง	2545-2549	1. กรมราชทัณฑ์	1. ส่งมอบพื้นที่พัฒนาตถสถานหญิงชม.ให้เทศบาลฯ 2. ส่งคืนพื้นที่ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ชม.และ ผู้ว่าฯชม. 3. ติดต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ชม. เพื่อขอใช้ที่ดิน สร้างเรือนจำใหม่ 4.สร้างเรือนจำแห่งใหม่ ที่ ด.สันมหาพน อ.แม่แตง ชม. (ยังไม่แล้วเสร็จ)	- 300,000,000	1. พัฒนาตถสถานหญิง ชม. 2. สำนักงานธนารักษ์ พื้นที่ชม. 3. เทศบาลฯ
		2545-2549	2. พัฒนาตถสถานหญิง ชม.	1. ประสานงานเรื่องขอและมอบพื้นที่ระหว่าง เทศบาลฯและกรมราชทัณฑ์	-	1. กรมราชทัณฑ์ 2. เทศบาลฯ
		2547	3. สำนักงานธนารักษ์ พื้นที่ชม.	1. พิจารณาอนุญาตให้กรมราชทัณฑ์ใช้ที่ดินราชพัสดุ	-	1. กรมราชทัณฑ์

ตาราง 5.5 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลางต่อพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่โดยรวม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
กลางเมืองเชียงใหม่	การวางและจัดทำ ผังเมืองรวมจังหวัด เชียงใหม่	2547-2549	1.กระทรวง มหาดไทย	1. กำหนดและมอบนโยบายการวางและจัดทำผังเมือง รวมจังหวัดให้กรมโยธาธิการและผังเมือง	-	1. กรมโยธาธิการและ ผังเมือง
			2. กรมโยธาธิการ และผังเมือง	1. รับนโยบายมาปฏิบัติโดยส่งมอบงานให้สำนัก โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่	-	1. สำนักงานโยธา ธิการและผังเมือง จ.ชม.

ตาราง 5.6 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคต่อพื้นที่วัดอินทขิล

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
วัดอินทขิล	พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เมืองชม.	2545-2548	1. ผู้ว่าฯ ชม.	1. เป็นผู้ทำสัญญาเช่าที่ดินแทนกรมการศาสนาและ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในฐานะ ผู้ให้เช่า 2. รับหนังสือขยับขังการเช่าที่ดินวัดอินทขิลจาก เจ้าอาวาสวัดดอยสุเทพฯ และส่งเรื่องไปยังสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัดชม.	-	1. กรมการศาสนา 2. สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ 3. สำนักงาน พระพุทธศาสนา ชม. 3. อบจ.ชม.
		2547-2548	2. สำนักงาน พระพุทธศาสนา จ.ชม.	1. ประสานงานการขอเช่าที่ดินวัดอินทขิลระหว่าง อบจ.ชม.และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ 2. เป็นพยานการทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทขิล 3. ประสานงานการยุติการเช่าที่ดินวัดอินทขิลระหว่าง ผู้ว่าฯชม. อบจ.ชม.และสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	-	1. สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ 2. ผู้ว่าฯ ชม. 3. อบจ.ชม.

ตาราง 5.6 (ต่อ) บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคต่อพื้นที่วัดอินทนิล

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
วัดอินทนิล	โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่	2548	1. สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	1. ศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่างๆ วางแผนโครงการและส่งต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ 2. ทบทวนโครงการและขุดโครงการ	-	1. สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จ.ชม.
			2. ผู้ว่าฯ ชม.	1. จัดสรรงบประมาณบูรณาการให้กับโครงการ 2. ทบทวนโครงการและขุดโครงการ	-	1. สำนักโยธาธิการและผังเมือง จ.ชม. 2. สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด
			3. สำนักโยธาธิการและผังเมือง จ.ชม.	1. แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ 2. จัดประชุมคณะทำงาน 5 ครั้ง 3. วางผังระดับย่าน 4. ประสานงานขอใช้พื้นที่จากเทศบาลฯ และอบจ.ชม. 5. ส่งมอบพื้นที่ให้สำนักศิลปากรที่ 8 ขุดแต่งศึกษาโบราณสถาน 6. ประชาสัมพันธ์โครงการ	212,776	1. สำนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 2. ผู้ว่าฯ ชม. 3. เทศบาลฯ และอบจ. ชม. 4. สำนักศิลปากรที่ 8 ชม.

ตาราง 5.6 (ต่อ) บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคต่อพื้นที่วัดอินทิล

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
วัดอินทิล	การขกวัดอินทิล ขึ้นเป็นวัดที่มี พระสงฆ์อยู่จำ พรรษา	2548-2549	1. ผู้ว่าราชการ จังหวัด ชม.	1. รับรายงานการขกวัดอินทิลฯ จากเจ้าคณะจังหวัด เชียงใหม่ ลงความเห็นสมควร และส่งต่อไป สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติลงความเห็น	-	1. สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ
			2. สำนักงาน พระพุทธศาสนา จ.ชม.	1. ประสานงานการขกวัดอินทิลฯ กับสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	-	

ตาราง 5.7 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคต่อพื้นที่บริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการเดิม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
บริเวณอาคาร หมู่บ้านพักอาศัยการ เดิม	โครงการหอ ประวัติศาสตร์ เมืองเชียงใหม่	2545-2547	1. ผู้ว่าราชการ จังหวัด ชม.	1. อนุญาตเทศบาลฯ เข้าใช้ที่ดินราชพัสดุบริเวณ อาคารหมู่บ้านพักอาศัยการเดิม 2. ร้องขอให้ที่ราชพัสดุกับสนง. ธนารักษ์พื้นที่ ชม. 3. ส่งโครงการของบสนับสนุนจากกระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา	-	1. กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา 2. สำนักงานธนารักษ์ พื้นที่ชม. 3. เทศบาลฯ

ตาราง 5.7 (ต่อ) บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคต่อพื้นที่บริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยเดิม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
บริเวณอาคาร หมู่บ้านพักอาศัย เดิม	โครงการหอ ประวัติศาสตร์ เมืองเชียงใหม่	2541-2546	2. สำนักงานอัยการ จังหวัด ชม.	1. ประสานงานการขอใช้ที่ดินบริเวณอาคาร หมู่บ้านพักอาศัยเดิมระหว่างสำนักงานอัยการสูงสุด และเทศบาลฯ 2. จัดทำหลักฐานการโอนบ้านพักอาศัยการ 8 หลังให้ เทศบาลฯ	-	1. สำนักงานอัยการสูงสุด 2. เทศบาลฯ

ตาราง 5.8 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคต่อพื้นที่ศาลแขวงเชียงใหม่เดิม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
ศาลแขวงเชียงใหม่ เดิม	โครงการปรับปรุง ศาลแขวงเชียงใหม่ เดิมเป็นหอศิลป์ ล้านนาเมือง เชียงใหม่	2546-2548	1. ผู้ว่าราชการ จังหวัด ชม.	1. อนุญาตเทศบาลฯเข้าใช้ที่ดินราชพัสดุบริเวณ ศาลแขวงเชียงใหม่เดิม 2. ร้องขอใช้ที่ดินราชพัสดุกับสนง. ธนารักษ์พื้นที่ ชม. 3. ส่งโครงการของบสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น	-	1. กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น 2. สำนักงานธนารักษ์ พื้นที่ชม. 3. เทศบาลฯ

ตาราง 5.9 บทบาทของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคต่อพื้นที่ประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่โดยรวม

พื้นที่ประวัติศาสตร์	โครงการ	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	หน่วยงาน	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
พื้นที่ประวัติศาสตร์ กลางเมืองเชียงใหม่	การวางและจัดทำ ผังเมืองรวม เชียงใหม่	2547-2549	1. สำนักโยธาธิการ และผังเมือง จังหวัดเชียงใหม่	1. รับคำสั่งจากกรมโยธาธิการและผังเมืองให้วางและ จัดทำผังเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับอบจ.ชม. โดยเป็นผู้เล็งและที่ปรึกษา 2. รวบรวมข้อมูล สำรวจพื้นที่ วิเคราะห์เบื้องต้น 3. ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1-4 4. จัดทำผังร่าง	-	1. กรมโยธาธิการ และผังเมือง 2. อบจ.ชม.

ตาราง 5.10 บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ต่อพื้นที่ประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่โดยรวม

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ /บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เชียงใหม่	การวางและจัดทำ ผังเมืองรวมเชียงใหม่	พื้นที่ประวัติศาสตร์ กลางเมืองเชียงใหม่	2547 - 2549	จัดทำผังพื้นที่ที่เสื่อมโทรมเมืองเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และ สถาปัตยกรรม	-	1. สำนักงานโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่

ตาราง 5.11 บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่พื้นที่วัดอินทิล

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ /บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เชียงใหม่	1. พิพิธภัณฑสถาน เมืองเชียงใหม่	วัดอินทิล	2545 - 2546	เช่าที่ดินวัดอินทิล	60,960	กรมการศาสนาทำสัญญาเช่า ที่ดินเป็นผู้ให้เช่า
			2545 - 2546	ก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานเมืองเชียงใหม่	6,410,000	-
			2547 - 2548	เช่าที่ดินวัดอินทิล	60,960	1.สำนักพระพุทธศาสนา แห่งชาติทำสัญญาเช่าที่ดินเป็น ผู้ให้เช่า 2.สำนักพระพุทธศาสนาจังหวัด เชียงใหม่ประสานงานและเป็น พยานในการทำสัญญาเช่าที่ดิน
			2548	ยุติการเช่าที่ดินวัดอินทิล	-	1.ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ รับหนังสือขอยืมที่ดิน จากเจ้าอาวาสวัดคอกยสุเทพฯ 2.ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ส่งเรื่องให้สำนัก พระพุทธศาสนาจังหวัด เชียงใหม่และสำนัก พระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตาราง 5.12 บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่หอศิลปวัฒนธรรมและบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ /บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	1. บริหาร หอศิลปวัฒนธรรม เมืองชม.	หอศิลปวัฒนธรรม เมืองชม.	2544 -2545	1. พิธีเปิดอย่างเป็นทางการ 2.ประกวดรูปแบบตราสัญลักษณ์ หอศิลปวัฒนธรรมฯ 3.จ้างบุคลากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์งาน นิทรรศการหมุนเวียนและจัดหาระบบ สาธารณูปโภค 4.จ้างทำสื่อวัสดุและครุภัณฑ์ตกแต่ง หอศิลปวัฒนธรรมฯ	5,900,000	-
			2545 - 2546	1.จ้างบุคลากร 2.จ้างทำสื่อวัสดุและอุปกรณ์ จัดงาน นิทรรศการหมุนเวียนและถาวร 3.จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์	6,300,000	-

ตาราง 5.12 (ต่อ) บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่หอศิลป์วัฒนธรรมและบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	1. บริหารหอศิลป์- วัฒนธรรมเมืองชม.	หอศิลป์วัฒนธรรม เมืองชม.	2547	1.จ้างบุคลากร 2.จัดทำสื่อวัสดุและอุปกรณ์ใช้ปฏิบัติงาน 3.ตกแต่งซ่อมแซมดูแลบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ 4.จัดนิทรรศการหมุนเวียนและปรับปรุง นิทรรศการถาวร 5.ประชาสัมพันธ์โครงการ จัดกิจกรรม เสริมและกิจกรรมพิเศษ	6,000,000	-
			2548 -2549	1.จ้างบุคลากร 2.จัดทำสื่อวัสดุและอุปกรณ์ใช้ปฏิบัติงาน 3.ตกแต่งซ่อมแซมดูแลบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ 4.จัดนิทรรศการหมุนเวียนและปรับปรุง นิทรรศการถาวร จัดกิจกรรมพิเศษต่างๆ 5.ประชาสัมพันธ์โครงการ 6.จ้างเหมาบริการเพื่อการปฏิบัติงาน	4,500,000	

ตาราง 5.12 (ต่อ) บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่หอศิลปวัฒนธรรมและบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	2.จัดตั้งศูนย์บริการ นานาชาติ และ ปรับปรุงห้องแสดง นิทรรศการภายใน หอศิลปวัฒนธรรมฯ	หอศิลปวัฒนธรรม เมืองเชียงใหม่	2544 - 2545	จัดตั้งศูนย์บริการนานาชาติและปรับปรุง ห้องแสดงภายใน	100,000	-
	3.ปรับปรุง ซ่อมแซม อาคาร หอศิลปวัฒนธรรมฯ	หอศิลปวัฒนธรรม เมืองเชียงใหม่	2548 - 2549	ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด ทรุดโทรม และติดตั้งอุปกรณ์ที่จำเป็น ภายในอาคาร	300,000	-
	4.ปรับปรุงลาน อนุสาวรีย์สามกษัตริย์	บริเวณอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์	2544 - 2545	1. ปรับปรุงทางเท้าและลานด้วยอิฐ พื้นเมือง 2.ติดตั้งระบบ Springer 3.ติดตั้งโคมไฟ 4.ปรับปรุงผิวจราจรโดยรอบ 5.ติดตั้งเก้าอี้สนาม 20 ชุด	6,734,000	-

ตาราง 5.12 (ต่อ) บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่หอศิลป์วัฒนธรรมและบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	5.ปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อพัฒนาถ.ท่าแพ ต่อเนื่องถ.ราชดำเนิน และถ.พระปกเกล้า จนถึงอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์	บริเวณอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์	2545 - 2546	จ้างที่ปรึกษาศึกษาออกแบบปรับปรุง ภูมิทัศน์เพื่อพัฒนาให้เป็นถนนวัฒนธรรม ตัวอย่าง	2,500,000	-
	6.ถนนวัฒนธรรม ลานวัฒนธรรม	บริเวณอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์	2545 - 2546	1.จัดลานวัฒนธรรมอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ 2.จัดถนนวัฒนธรรมเริ่มตั้งแต่ ถ.ท่าแพ ถ.ราชดำเนิน สี่แยกกลางเวียงเลียวขาวถึง อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ 3.จัดกิจกรรมต่างๆ	30,000	-
			2547	1.จัดลานวัฒนธรรมอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ 2.จัดถนนวัฒนธรรมเริ่มตั้งแต่ ถ.ท่าแพ ถ.ราชดำเนิน สี่แยกกลางเวียงเลียวขาวถึง อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ 3.จัดกิจกรรมต่างๆ	50,000	-

ตาราง 5.12 (ต่อ) บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่หอศิลป์วัฒนธรรมและบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ /บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	7.ปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณรอบอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์	บริเวณอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์	2548 - 2549	1.ปรับปรุงถนนโดยรอบอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์และศาลแขวงเชียงใหม่เดิม โดย ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กปูทับด้วย บล็อกศิลาเหลี่ยม 2.ปรับปรุงทางเท้า ท่อระบายน้ำและบ่อพัก พร้อมทั้งปูด้วยบล็อกศิลาเหลี่ยม 3.จัดทำระบบไฟฟ้าแรงสูงและการสื่อสาร ระบบโทรศัพท์เป็นระบบโครงข่ายได้ดิน	82,900,000	-

ตาราง 5.13 บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่บริเวณอาคารหมู่บ้านพักอาศัยการเดิม

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	หอประวัติศาสตร์ เมืองเชียงใหม่	อาคารหมู่บ้านพัก อาศัยการเดิม	2541-2547	1. ติดต่อขอใช้ที่ดินกับสำนักอัยการสูงสุด	43,275,000	1.สำนักงานอัยการสูงสุดส่ง หนังสือคืนที่ดินให้กับผู้ว่าฯชม. และสำนักธนารักษ์พื้นที่ชม. 2.ผู้ว่าฯชม.ร้องขอใช้ที่ดินกับ สำนักธนารักษ์พื้นที่ชม. 3.สำนักธนารักษ์พื้นที่ชม.อนุมัติ ให้ใช้ที่ราชพัสดุ 4.ผู้ว่าฯชม.ส่งโครงการให้ กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา 5. กระทรวงการทองเที่ยวและ กีฬาพิจารณาให้งบสนับสนุน โครงการ 6.จังหวัดชม.แต่งตั้งคณะและ อนุกรรมการโครงการ
				2. ขออนุญาตกับผู้ว่าฯชม. ใช้ที่ราชพัสดุ		
				3. ดำเนินการรื้อถอนบ้านพักอาศัยการเดิม		
				4. ส่งโครงการและรายละเอียดให้กับ ผู้ว่าฯ ชม.เพื่อของบสนับสนุนโครงการ		
				5. ว่าจ้างบริษัทเจมีไนซ์ฯ เริ่มดำเนินงาน		

ตาราง 5.14 บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่ศาลแขวงเชียงใหม่เดิม

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ ณ/บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	โครงการปรับปรุงศาล แขวงเชียงใหม่เดิม เป็นหอศิลป์ล้านนา	ศาลแขวงเชียงใหม่ เดิม	2544-2546	วางแผนงาน โครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และ แผนงานโครงการปรับปรุงศาลแขวง เชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา	71,350,000	1.สำนักงานศาลยุติธรรมส่ง หนังสือคืนที่ดินที่ราชพัสดุ ให้แก่ผู้ว่าฯ ชม. 2. ผู้ว่าฯชม.ร้องขอใช้ที่ดินกับ สำนักธนารักษ์พื้นที่ชม. 2.สำนักธนารักษ์พื้นที่ชม. อนุมัติให้ใช้ที่ราชพัสดุ 3.ศาลแขวงเชียงใหม่ย้ายที่ การไปยังแห่งใหม่ 4.ผู้ว่าฯชม.ส่งโครงการให้กรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 5.กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติให้ งบอุดหนุนโครงการ
			2544-2547	1.ส่งหนังสือขอใช้ประโยชน์ที่ดินและ อาคารศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้กับ สำนักงานศาลยุติธรรม 2.ขอใช้พื้นที่ราชพัสดุกับผู้ว่าฯ ชม.		
			2548	ส่งโครงการและรายละเอียดให้กับ ผู้ว่าฯ ชม.เพื่อขออนุมัติสนับสนุนโครงการ		
			2549-2549	ว่าจ้างบริษัทเจมีไนซ์ฯ ดำเนินงาน		

ตาราง 5.15 บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อพื้นที่ทัศนสถานหุบเชิงเชียงใหม่

หน่วยงาน	โครงการ	พื้นที่ประวัติศาสตร์	ระยะเวลา/ ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	งบประมาณ/ บาท	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เทศบาลนคร เชียงใหม่	สวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”	ทัศนสถานหุบ เชิงใหม่	2544 -2550	1.วางแผนงาน โครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และ แผนงานโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลาง เวียง” 2.ส่งหนังสือขอใช้ที่ดินและอาคาร ทัศนสถานหุบเชิงเชียงใหม่ 3.ขอใช้พื้นที่ราชพัสดุกับผู้ว่าฯ ชม.	50,000,000	1.กรมราชทัณฑ์ส่งหนังสือคืน ที่ดินที่ราชพัสดุให้แก่สำนัก ธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ 2.กรมราชทัณฑ์ส่งคืนพื้นที่ ทัศนสถานหุบเชิงเชียงใหม่ให้ เทศบาลนครเชียงใหม่ 3. ทัศนสถานหุบเชิงเชียงใหม่ ประสานงานการขอพื้นที่และ อาคาร 4.ผู้ว่าฯชม.ร้องขอใช้ที่ดินกับ สำนักธนารักษ์พื้นที่ชม. 5.สำนักธนารักษ์พื้นที่ชม. อนุมัติให้ใช้ที่ราชพัสดุ

54 ความสัมพันธ์ทางปฏิบัติระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ.2545–2549

ผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 และบทบาทของหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 แสดงให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ทางปฏิบัติระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 ผู้ศึกษาจึงจะนำเสนอในรูปแบบแผนผังตามกรณีศึกษาในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ แต่เนื่องจากกรณีศึกษาเรื่องหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ไม่แสดงให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ทางปฏิบัติระหว่างหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ดังนั้นผู้ศึกษาจึงนำเสนอเพียง 6 กรณีศึกษา ดังต่อไปนี้

1. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่
2. โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
3. การยกวัดอินทขิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษา
4. โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
5. โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา
6. โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

5.4.1 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

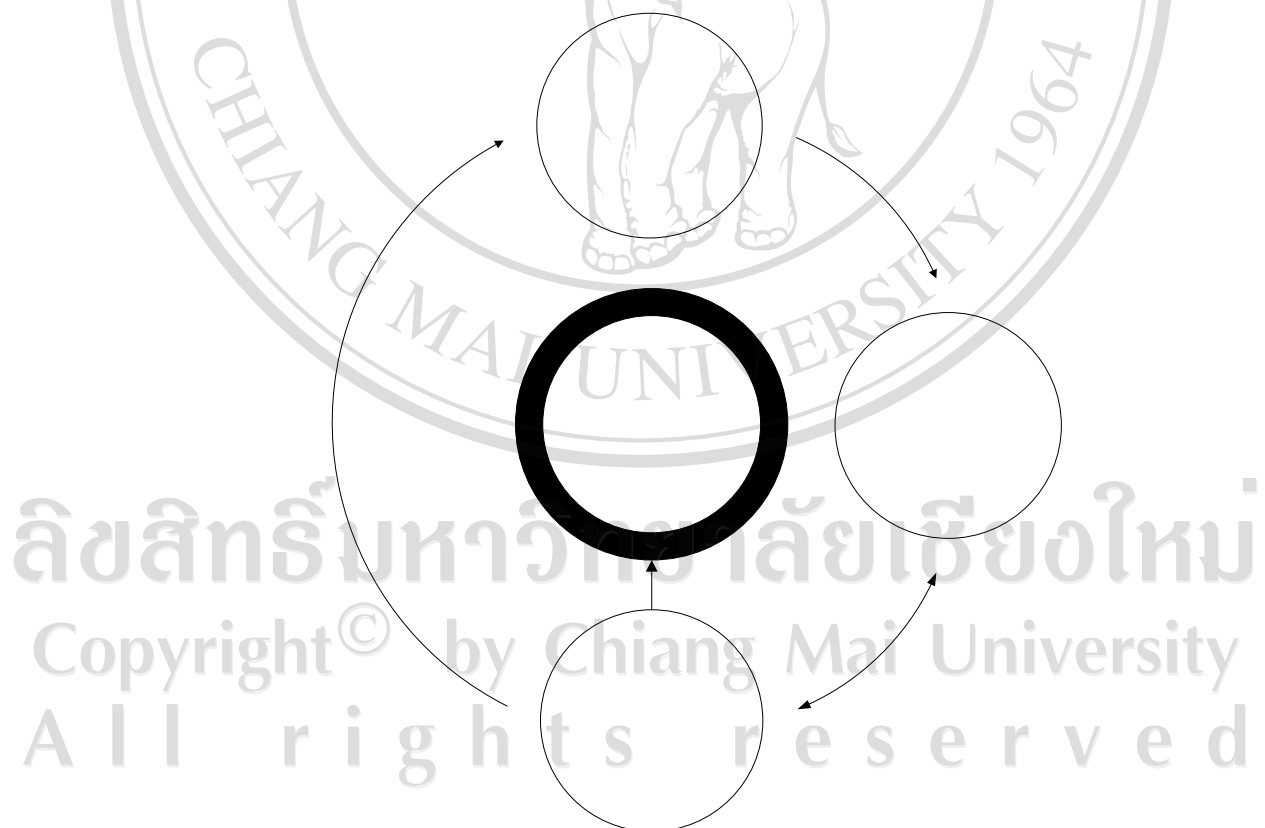
หน่วยงานราชการที่มีบทบาทในกรณีศึกษา พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่มีทั้งหมด 4 หน่วยงาน และ 1 ส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

หน่วยงานราชการส่วนกลาง ได้แก่ กรมการศาสนาและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ และ ส่วนราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

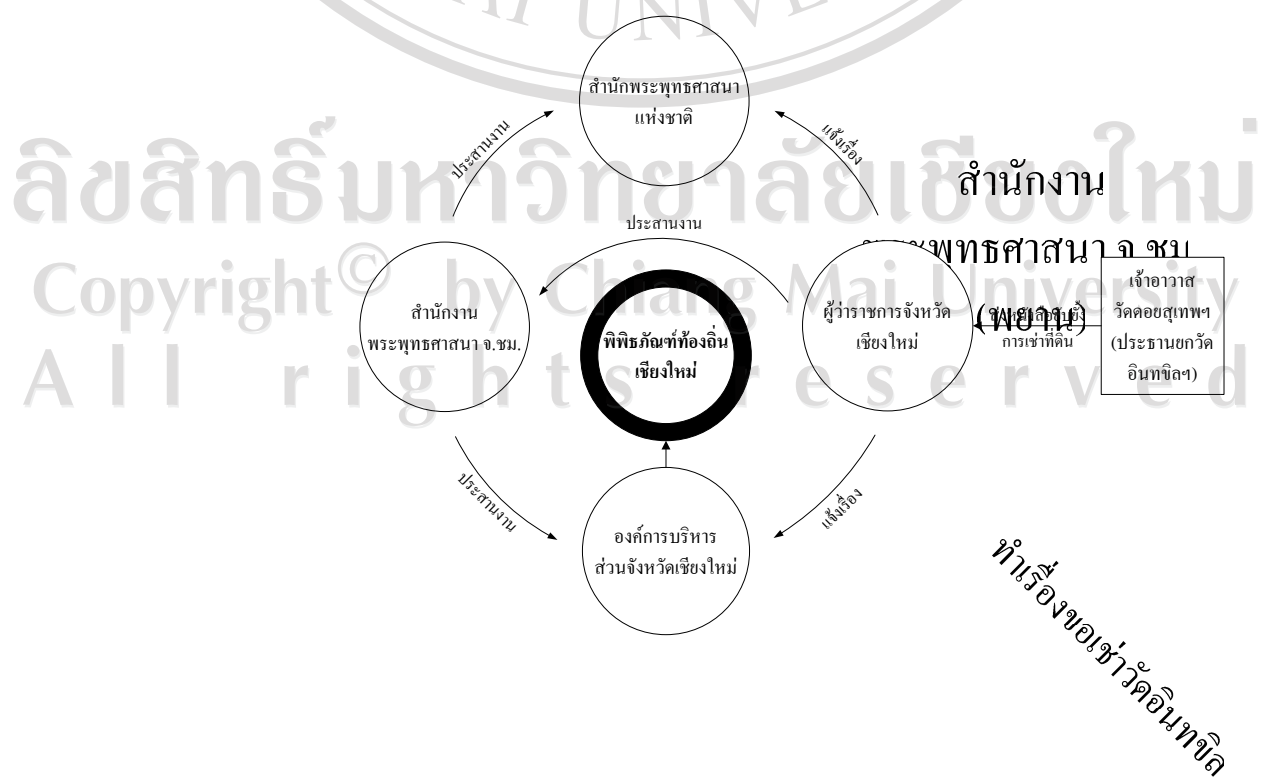
ภาพ 5.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลกับ กรมการศาสนา

ภาพ 5.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ทำสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลกับ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ภาพ 5.3 การยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทิล

หน่วยงานราชการกลาง ได้แก่ สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

ภาพ 54 โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

“ดำริ GREEN & CLEAN”

5.4.3 การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

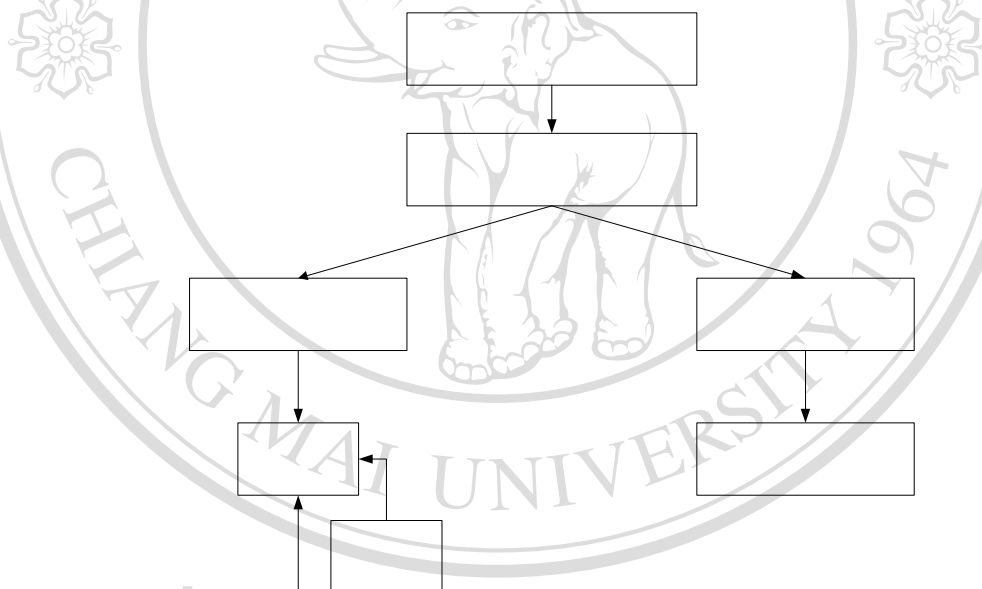
หน่วยงานราชการที่มีบทบาทในกรณีศึกษา การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา มีทั้งหมด 5 หน่วยงาน และ 1 ส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

หน่วยงานราชการส่วนกลาง ได้แก่ กรมศิลปากร สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ และส่วนราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลนครเชียงใหม่

ภาพ 5.5 การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

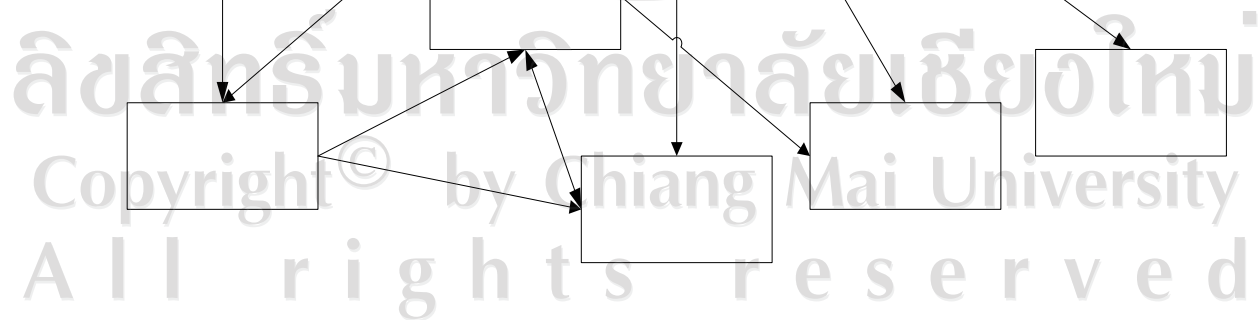
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หน่วยงานราชการที่มีบทบาทในกรณีศึกษา โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิม เป็นหอศิลป์ถาวรในเมืองเชียงใหม่ มีทั้งหมด 5 หน่วยงาน และ 1 ส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ส่วนราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

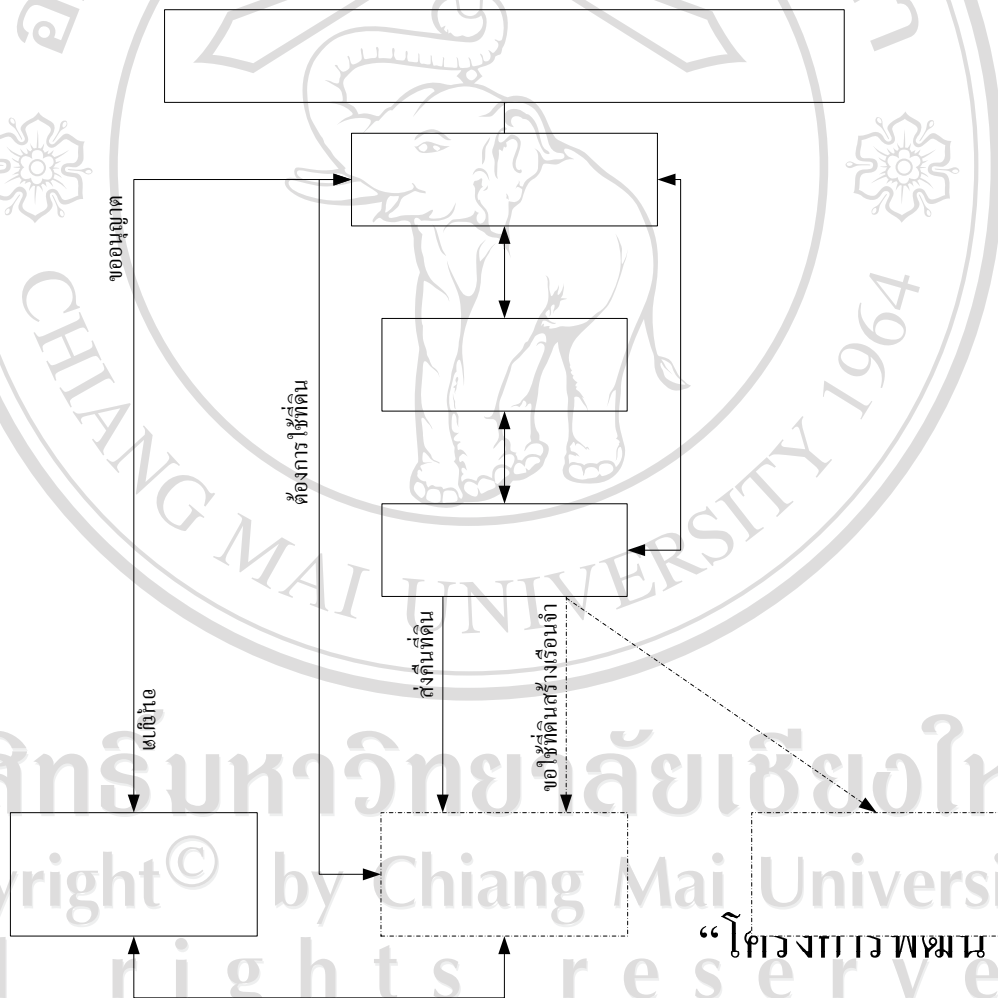
หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลนครเชียงใหม่

[illegible]

หน่วยงานราชการที่มีบทบาทในกรณีศึกษา โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลาง
เวียง” มีทั้งหมด 4 หน่วยงาน ดังต่อไปนี้

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลนครเชียงใหม่

ภาพ 5.8 โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

ส่วนสาธาณ

ประสานงาน

การวางและจัดทำผังเมืองรวมเชียงใหม่

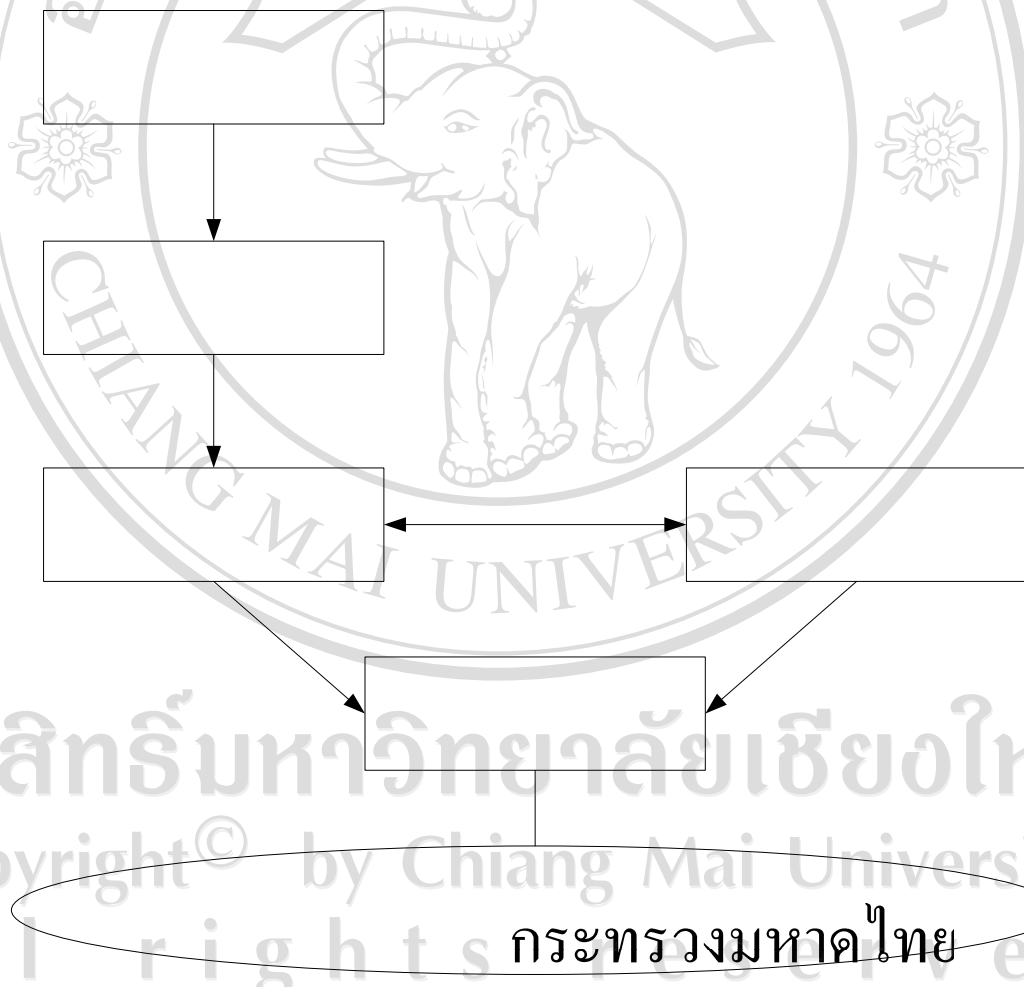
หน่วยงานราชการที่มีบทบาทในกรณีศึกษา การวางและจัดทำผังเมืองรวมเชียงใหม่ มีทั้งหมด 4 หน่วยงาน ดังต่อไปนี้

หน่วยงานราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย และกรมโยธาธิการและผังเมือง

หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 5.9 การวางและจัดทำผังเมืองรวมเชียงใหม่

มอบนโยบาย

กรมโยธาธิการและผังเมือง

5.5 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 ของหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 สามารถจำแนกตามกรณีศึกษาในการพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 – 2549 ได้ทั้ง 7 กรณีศึกษา รวมทั้ง การจัดทำและวางผังเมืองเชียงใหม่ ดังต่อไปนี้

1. พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่
2. โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
3. การยกวัดอินทขิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา
4. หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์
5. โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่
6. โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา
8. โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

5.5.1 พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ยังมีความประสงค์เช่าที่ดินวัดอินทขิล

ในปี พ.ศ. 2548 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เข้าร่วมการประชุมโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ซึ่งในที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับการยกวัดอินทขิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา ระยะเวลา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ก็เข้าร่วมการประชุมฟื้นฟูวัดอินทขิล (ร้าง) ซึ่งในที่ประชุมก็มีมติเห็นชอบกับการยกวัดอินทขิลให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาเช่นเดียวกัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เข้าร่วมทั้งสองการประชุมในฐานะหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จะเป็นผู้ลงมติเห็นชอบกับการยกวัดอินทขิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาด้วยหรือไม่ก็ตาม แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้รับทราบมติที่ประชุม มติของทั้งสองการประชุมดังกล่าว ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จำเป็นต้องขอมติการเช่าที่ดินวัดอินทขิล เพื่อเป็นสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ องค์ประชุมของทั้งสองการประชุมรับทราบกันว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ขอมติการเช่าที่ดินวัดอินทขิล เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติของทั้งสองการประชุม

อย่างไรก็ตาม ในขณะนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้แสดงความประสงค์ในการต่ออายุสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทขิล โดยเจรจากับทางสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงาน

พระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่เป็นเพียงหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเท่านั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องการเช่าที่ดินวัดอินทิลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ว่า ยังสามารถกระทำต่อไปได้หรือไม่ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเช่าที่ดินวัดอินทิล คือ เมื่อเป็นที่รับทราบกันแล้วว่าจะมีการยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ก็ต้องยุติการเช่าที่ดินวัดอินทิล แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ยังคงต้องการต่อสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิล ขณะนั้น หลายฝ่ายที่ทราบเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการยกวัดอินทิล ทางจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด ทางสำนักพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ต่างลำบากใจกันทั้งสิ้น แต่ในที่สุด เมื่อได้มีการเจรจากัน ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ก็ยินยอมที่จะไม่ต่อสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิลเมื่อสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิลหมดอายุลง¹⁷⁰

เมื่อเจ้าอาวาสวัดพระธาตุคอกสุเทพวรวิหาร ประธานคณะกรรมการยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา ทราบถึงความเคลื่อนไหวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งได้แสดงเจตนาเป็นที่แน่ชัดว่า ยังคงประสงค์ต่อสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิล ดังนั้น เจ้าอาวาสวัดพระธาตุคอกสุเทพวรวิหาร ประธานคณะกรรมการยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาจึงส่งหนังสือยับยั้งการเช่าที่ดินวัดอินทิลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จึงเจรจากับทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ และสามารถตกลงกันได้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จะยุติการเช่าที่ดินวัดอินทิล เมื่อสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิลหมดอายุในเดือนกันยายน พ.ศ. 2548 ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จึงไม่ทำการต่อสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิลแต่อย่างใด องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จึงต้องปิดพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ รวมระยะเวลาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เปิดให้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ทั้งสิ้น 2 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2548

¹⁷⁰ จ้างลอง กิตติศรี. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์. 10 กันยายน พ.ศ. 2550.

2. ความไม่พร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ต่อพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่เริ่มสร้างในปี พ.ศ. 2545 และแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2546 ในขณะนั้น ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้รับสมัครบุคลากรภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อไปดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ เพื่อดูแล รักษา บริหารและจัดการพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ แต่มีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เพียงคนเดียวเท่านั้นที่สมัครตำแหน่งนี้ นอกจากนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ว่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวเพื่อปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ ของพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ (ตำแหน่งปัจจุบัน) ซึ่งเป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานของพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่กล่าวว่า

ตนเองได้เข้าไปสมัครเป็นเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ เพราะในช่วงนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เปิดรับสมัครเป็นการภายใน ให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่สามารถสมัครเป็นเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ได้ แต่ปรากฏว่า มีตนเองเพียงคนเดียวที่สมัครเพราะไม่มีใครอยากไปทำงานที่พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ ตนเองจึงได้เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานของพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ และส่วนงานด้านอื่นๆ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้จ้างลูกจ้างชั่วคราวทำงาน ตนเองทำงานที่พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ได้เป็นระยะเวลา 2 ปี เนื่องจากทางสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ไม่ให้ทำสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิลดต่อ ทางวัดคอยสุเทพต้องการฟื้นฟูวัดอินทิลดใหม่ แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ต้องการเช่าต่อ ในที่สุด ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ก็ไม่ให้ทำสัญญาการเช่าที่ดินวัดอินทิลดต่อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จึงต้องปิดพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ และตนเองก็ย้ายกลับมาทำงานที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เหมือนเดิม¹⁷¹

การมีเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ที่ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด

¹⁷¹ ภาลย์ ชัยลกรรจ์. เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์.

เชียงใหม่ไม่มีความพร้อมด้านบุคลากรสำหรับพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ ถึงแม้จะมีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวเข้ามาปฏิบัติงานส่วนต่างๆ แต่การมีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่โดยตรงเพียงคนเดียวทำหน้าที่บริหารจัดการงาน ดูแลและรักษา คงจะไม่เป็นที่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการ ดูแลรักษาพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น

นอกจากนั้น การมีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เพียงคนเดียวที่ต้องการสมัครตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ภายหลังจากการเปิดรับสมัครแบบอาสาสมัครหรือสมัครใจ โดยเจ้าหน้าที่คนอื่นๆ ให้ความเห็นว่า ไม่อยากไปทำงานที่พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ยอมเป็นไปไม่ได้ว่า เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่เป็นโครงการใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้น พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่จึงยังไม่มีความพร้อมในเรื่องของระบบการบริหารจัดการหลายประการ ทำให้เจ้าหน้าที่คนอื่นๆ ไม่อยากจะไปเริ่มงานใหม่ที่อาจจะต้องทำงานหนักและเหนื่อยกว่าเดิมก็เป็นได้

เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้บุคลากรเพียงคนเดียวเพื่อไปปฏิบัติงานที่พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ ก็แก้ปัญหาโดยการใช้วิธีว่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวแทน องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้เตรียมการตั้งแต่แรกเริ่มก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ในการจัดตั้งกลุ่มงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่โดยเฉพาะ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่พร้อมในด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

ความไม่พร้อมในด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่แสดงให้เห็นถึง วัตถุประสงค์ที่แท้จริงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อการสร้างพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้ใส่ใจต่อพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่เท่าที่ควรจึงก่อให้เกิดปัญหาความพร้อมในด้านบุคลากร ปัญหาคงจะไม่เกิดขึ้นถ้ามีการเตรียมการที่ดีตั้งแต่แรกเริ่ม

3. การคัดค้านการก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่

ในปี พ.ศ. 2545 ก่อนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่จะเริ่มดำเนินการก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ เมื่อนักวิชาการท้องถิ่นรับทราบข้อมูลโครงการพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่และเห็นว่าตรงกับช่วงที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่หมดสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลในปี พ.ศ. 2545 พอดี จึงมีการดำเนินการคัดค้านการก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ ในขณะนั้น นักวิชาการท้องถิ่นหลายท่านได้คัดค้านความคิดดังกล่าวด้วยสาเหตุหลาย

ประการ คือ พื้นที่ในบริเวณใกล้เคียงนั้นมีหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่อยู่แล้ว จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหาที่น่าสนใจภายในพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เมืองเชียงใหม่และหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ รวมทั้ง การก่อสร้างออกแบบอาคารที่ไม่ประสานสอดคล้องกับหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และไม่เหมาะสมกับวัดอินทิลซึ่งมีวิหารหลวงพ่อบุญและเจดีย์ทรงกลมของวัดอินทิลอยู่บริเวณนั้น อีกทั้ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ไม่ประสานงานกับเทศบาลนครเชียงใหม่ในการพัฒนาพื้นที่ในภาพรวม เพื่อรักษาพื้นที่ประวัติศาสตร์ตรงจุดนั้นให้เป็นช่วงหลวงเมืองเชียงใหม่ดั้งเดิม องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ยังขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนอีกด้วย

นักวิชาการท้องถิ่นบางส่วนจึงเสนอให้เทศบาลนครเชียงใหม่ขอเช่าพื้นที่วัดอินทิลแทนเพื่อปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นช่วงมั่งคั่งต่อไป แต่เทศบาลนครเชียงใหม่ให้เหตุผลว่าราคาค่าเช่าใหม่ที่กรมการศาสนากำหนดแพงเกินกว่าที่เทศบาลนครเชียงใหม่รับได้ นักวิชาการท้องถิ่นอีกส่วนหนึ่งจึงยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่ทำเนียบรัฐบาลเพื่อขอให้ระงับโครงการก่อสร้างในพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองเชียงใหม่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่และเทศบาลนครเชียงใหม่ (โครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์) อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้ต่อสัญญาเช่าที่ดินวัดอินทิลกับกรมการศาสนา เพื่อใช้เป็นที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้เริ่มก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเมืองเชียงใหม่จนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2546

5.5.2 โครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

1. การคัดค้านของประชาชนในพื้นที่ต่อการปิดถนนอินทวโรธจักร

ในขณะที่สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ได้ทำการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทิลตามโครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทิล บริเวณเจดีย์ทรงกลมและวิหารหลวงพ่อบุญและโครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทิล บริเวณเจดีย์แปดเหลี่ยม ดำรงภูธรไม่ได้ทำการปิดการจราจรชั่วคราวถนนอินทวโรธตามแผนงานที่ได้กำหนดและประชุมกันไว้ ประชาชนยังคงสามารถใช้ถนนอินทวโรธสัญจรได้ สาเหตุที่ไม่สามารถปิดการจราจรชั่วคราวถนนอินทวโรธเนื่องจากประชาชนในพื้นที่คัดค้านการปิดการจราจรชั่วคราวถนนอินทวโรธประชาชนในพื้นที่ให้เหตุผลว่าไม่สามารถทำการค้าขายบริเวณนี้ได้ตามปกติถ้ามีการปิดการจราจร

ชั่วคราวถนนอินทวโรธ ผู้คนที่ต้องการมาซื้อของบริเวณนี้ไม่สามารถใช้ถนนอินทวโรธสัญจรเข้ามาได้อย่างสะดวก

สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่จึงสามารถทำการขุดแต่งสำรวจชั้นใต้ดินโบราณสถานวัดอินทขิลบริเวณใต้ถนนอินทวโรธได้เพียงบางส่วนเท่านั้น เพื่อให้ถนนอินทวโรธสามารถใช้สัญจรได้ตามปกติ การขุดแต่งสำรวจชั้นใต้ดินโบราณสถานวัดอินทขิลบริเวณใต้ถนนอินทวโรธเพียงบางส่วนส่งผลกระทบต่อการก่อสร้างวิหารหลวงพ่อขาว สำหรับการก่อสร้างวิหารหลวงพ่อขาว จะสามารถดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อได้ทำการขุดแต่งโบราณสถานให้ทราบถึงแนววิหารเดิมก่อน และไม่สามารถดำเนินการสร้างให้เล็กกว่าแนววิหารเดิมตามแผนงานที่ได้กำหนดและประชุมกันไว้ในโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2548 นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่และได้มารับประทานข้าวมันไก่ที่บริเวณวัดอินทขิลนี้ ประชาชนในพื้นที่จึงนำโครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทขิลบริเวณใต้ถนนอินทวโรธเสน่อนายกรัฐมนตรี ประชาชนในพื้นที่ให้ความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีว่า การขุดแต่งโบราณสถานดังกล่าวสร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้านที่ทำการค้าขายบริเวณนี้ เนื่องจากจะมีการปิดการจราจรชั่วคราวถนนอินทวโรธซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถใช้ถนนอินทวโรธสัญจรได้ตามปกติ ผู้คนที่ต้องการเข้ามาซื้อของและรับประทานอาหารไม่สะดวกในการใช้ถนนอินทวโรธสัญจร และอาจจะหลีกเลี่ยงการเข้ามาบริเวณนี้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเสนอให้ทางผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ทบทวนโครงการนี้ให้ดีกว่า ก่อน หลังจากนั้น โครงการขุดแต่งศึกษาโบราณสถานวัดอินทขิลบริเวณใต้ถนนอินทวโรธจึงเงียบหายไป

จนในที่สุด ทางสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงใหม่และสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ก็รับทราบว่า จังหวัดเชียงใหม่ยุติโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่นี้ ทางสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองเชียงใหม่จึงคืนงบประมาณโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ที่เหลือ (ไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด) ให้กับทางจังหวัดเชียงใหม่ การขุดแต่งศึกษาโบราณสถานบริเวณใต้ถนนอินทวโรธและการสร้างวิหารหลวงพ่อขาวตามแผนงานโครงการพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จึงไม่เกิดขึ้น

5.5.3 การยกวัดอินทิลขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา

1. การคัดค้านของประชาชนในพื้นที่ต่อขนาดของวิหารหลวงพ่อบัว

เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2550 วัดอินทิลเตรียมสร้างวิหารหลวงพ่อบัว โดยมีการวางศิลาฤกษ์แล้วในวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 การสร้างวิหารหลวงพ่อบัวครั้งนี้ ทางสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่เคยเสนอให้สร้างตามแนววิหารที่ขุดค้นเดิม คือ มีความกว้าง 8 เมตร โดยสร้างห่างจากองค์หลวงพ่อบัวข้างละ 4 เมตร ความยาว 30 เมตรและความลึก 90 เซนติเมตร ซึ่งความกว้างขนาดนี้จะกินพื้นที่ถนนอินทวโรธเข้าไป 4 เมตร ขณะที่ถนนอินทวโรธกว้างเพียง 7 เมตร ซึ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถใช้ถนนอินทวโรธสัญจรได้

อย่างไรก็ตาม ประชาชนในพื้นที่ไม่เห็นด้วยและคัดค้านกับแนวความคิดดังกล่าว โดยให้เหตุผลเหมือนกับครั้งการขุดแต่งศิลาโบราณสถานวัดอินทิลว่า ขนาดวิหารหลวงพ่อบัวดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการค้าขาย ถ้ามีการสร้างวิหารหลวงพ่อบัวขนาดเท่าเดิมจริง ก็ต้องมีการปิดถนนอินทวโรธ ผู้คนก็ไม่สามารถใช้ถนนอินทวโรธสัญจรได้ จนอาจทำให้ไม่เข้ามาซื้อของและรับประทานอาหารบริเวณนี้อีกต่อไป ประชาชนในพื้นที่ก็ไม่สามารถขายของได้ การค้าขายถือเป็นอาชีพหลักในการหาเงินใช้จ่ายเลี้ยงครอบครัว

ดังนั้น ประชาชนในพื้นที่ ทางวัดอินทิลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงมีการเจรจาตกลงกันจนได้ข้อสรุปว่า จะทำการปรับแนวเขตวิหารหลวงพ่อบัวใหม่ให้กินพื้นที่ถนนอินทวโรธเข้ามาเพียง 2 เมตรในรูปแบบพื้นปลา แต่จะมีการขยายพื้นที่ถนนให้สามารถใช้สัญจรได้ตามปกติ โดยทุบฟุตบาทตามแนวกำแพงหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ซึ่งมีความกว้าง 1 เมตร เพื่อเพิ่มพื้นที่ให้กับถนนอินทวโรธ และจะขุดฐานวิหารหลวงพ่อบัวให้ลึกลงไปเพียง 20 เซนติเมตร เพื่อไม่ให้ทำลายแนวเดิมวิหารหลวงพ่อบัว ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่กล่าวว่า

ถึงแม้การสร้างวิหารหลวงพ่อบัวครั้งนี้จะคับแคบและเล็กกว่า แนวเดิมวิหารหลวงพ่อบัว แต่ก็ก็เป็นกลยุทธ์ในการสร้างวัดให้ประชาชนในพื้นที่เห็นและซึมซับความเป็นวัดอินทิลไปก่อน ในที่สุด ประชาชนอาจต้องการให้วัดอินทิลไม่มีถนนตัดผ่านเลยก็เป็นไปได้ ทางสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่จึงเสนอให้ออกแบบวิหารหลวงพ่อบัวในลักษณะกึ่งถาวร คือ สามารถรื้อถอนได้ในอนาคต ถ้าประชาชนต้องการขยายพื้นที่วิหารหลวงพ่อบัวก็สามารถทำได้เลย การที่ประชาชนในพื้นที่ไม่เห็นด้วยและคัดค้านการสร้างวิหารหลวงพ่อบัว ตามแนวเดิมที่กินพื้นที่เข้าไปในถนนอินทวโรธจนไม่สามารถสัญจรได้นั้น

เพราะประชาชนกลัวขายของไม่ได้ซึ่งก็หมายความว่ายังคงเห็นแก่ผลประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองอยู่¹⁷²

2. ความล่าช้าในการสร้างวิหารหลวงพ่อบัว

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 ภายหลังจากการวางศิลาฤกษ์สร้างวิหารหลวงพ่อบัว 4 เดือน การสร้างวิหารหลวงพ่อบัว ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการใดๆ ความล่าช้าในการสร้างวิหารหลวงพ่อบัว เกิดขึ้นเนื่องจากการรอน้ำสื่อดอกตกลงเห็นสมควรจากทางกรมศิลปากร ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ให้ความเห็นว่

ขณะนี้ สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่กำลังจะส่งหนังสือเรื่องการสร้างวิหารหลวงพ่อบัว หลังใหม่ซึ่งเนื้อหาประกอบไปด้วยรูปแบบและขนาดของวิหารหลวงพ่อบัวไปยังกรมศิลปากรอีกครั้ง หลังจากที่เคยส่งไปแล้ว แต่ไม่ได้รับเรื่องตอบกลับมา เนื่องจากกรมศิลปากร อาจจะยังไม่เห็นด้วยกับขนาดของวิหารหลวงพ่อบัวที่ต้องสร้างกินพื้นที่ถนนอินทวิโรตต์เข้าไป และอาจตรงกับช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอธิบดีกรมศิลปากรพอดี ซึ่งทางสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ก็ได้ติดต่อกับทางเลขานุการคณะกรรมการยกวัดอินทวิโรตต์ขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาตลอด ในขณะนี้ วัดอินทวิโรตต์ก็จะส่งหนังสือเรื่องการสร้างวิหารหลวงพ่อบัวไปให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทางจังหวัดส่งเรื่องถึงกรมศิลปากรโดยตรง แล้วทางกรมศิลปากรจะได้สอบถามเรื่องกลับมาที่สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ก็จะได้เข้าไปอธิบายข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ให้ฟังอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากข้อความทางหนังสืออาจจะไม่สามารถอธิบายได้อย่างครบถ้วน¹⁷³

กรมศิลปากรสามารถพิจารณาเรื่องการสร้างวิหารหลวงพ่อบัวได้โดยตรง โดยไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องให้ทางกระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาต่อ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมศิลปากรที่ระบุไว้ในกฎหมาย กรมศิลปากรมีองค์ประชุมประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากหลายสาขาเป็นคณะกรรมการการประชุม ซึ่งที่ประชุมจะพิจารณาและมีมติอนุญาตให้มีการสร้างวิหารหลวงพ่อบัว หรือไม่ และในที่สุดก็จะส่งเรื่องกลับมายังสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่

¹⁷² สหวัฒน์ แน่นหนา. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่. สัมภาษณ์. 5 ตุลาคม พ.ศ. 2550.

¹⁷³ สหวัฒน์ แน่นหนา. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่. สัมภาษณ์. 5 ตุลาคม พ.ศ. 2550.

ดังนั้น ทางวัดอินทิลจึงจำเป็นต้องรอน้ำสื่อบทกล่งเห็นสมควรการสร้างวิหารหลวงพ่อก่อน และยังไม่สามารถดำเนินการใดๆ ก่อนได้รับการตอบตกลงเห็นสมควรจากทางกรมศิลปากรให้มีการสร้างวิหารหลวงพ่อก่อน การสร้างวิหารหลวงพ่อก่อนจึงเกิดความล่าช้าขึ้น

5.5.4 หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และบริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

1. การปฏิบัติโครงการเดิมซ้ำๆ ของเทศบาลนครเชียงใหม่

เมื่อพิจารณาบทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่พบว่า เทศบาลนครเชียงใหม่ได้วางแผนโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ทุกปีงบประมาณ ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2545 – 2549 โดยเมื่อเปรียบเทียบกับแผนรายจ่ายของเทศบาลนครเชียงใหม่ประจำปีงบประมาณต่างๆ ก็มีการดำเนินการตามแผนงานโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ที่ได้วางไว้

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 – 2549 รายละเอียดการดำเนินการตามโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมากในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งได้แก่ การจ้างบุคลากร การจัดทำสื่อวัสดุและอุปกรณ์ใช้ปฏิบัติงาน การตกแต่งซ่อมแซมดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การจัดนิทรรศการหมุนเวียนและปรับปรุงนิทรรศการถาวร การประชาสัมพันธ์โครงการ การจัดกิจกรรมเสริมและกิจกรรมพิเศษ และการจ้างเหมาบริการเพื่อการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานต่างๆ เหล่านี้ภายใต้โครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่เกิดขึ้นทุกปีตามแผนรายจ่ายของเทศบาลนครเชียงใหม่ประจำปีงบประมาณต่างๆ เมื่อพิจารณารายงานการปฏิบัติงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ตามแผนรายจ่ายของเทศบาลนครเชียงใหม่ประจำปีงบประมาณต่างๆ พบว่า การเขียนรายงานการปฏิบัติงานของแต่ละปีงบประมาณจะเขียนไม่เหมือนกัน โดยมีการสลับข้อความ เพิ่มเติมข้อความหรือตัดทอนข้อความบางส่วน แต่ถ้าพิจารณาจากเนื้อหาแล้วพบว่า การปฏิบัติงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ตามโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่เหมือนกันทุกปีงบประมาณและไม่ได้มีความแตกต่างกันเลย กล่าวได้ว่า เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้งบประมาณประจำปีปฏิบัติงานสำหรับโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่เหมือนเดิมซ้ำๆทุกปีงบประมาณ โดยใช้งบประมาณเฉลี่ย 5,500,000 บาท ต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา สำหรับโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ซึ่งอาจจะมีความเป็นไปได้หรือไม่ก็ตามเพราะเทศบาลนครเชียงใหม่ใช้ชื่อโครงการนี้ว่า “บริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่”

อย่างไรก็ตาม ในช่วงปีงบประมาณ 2545 – 2549 เทศบาลนครเชียงใหม่ยังมีโครงการอื่นๆ สำหรับหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ โครงการการจัดตั้งศูนย์บริการนานาชาติ และปรับปรุงห้องแสดงนิทรรศการภายในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และโครงการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ รายละเอียดการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งสองนี้มีลักษณะที่ซ้ำกับการปฏิบัติงานบางส่วน of โครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ คือ การซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดทรุดโทรมและการซ่อมแซมห้องแสดงนิทรรศการภายใน ซึ่งหมายความว่า เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้งบประมาณของโครงการจัดตั้งศูนย์บริการนานาชาติและปรับปรุงห้องแสดงนิทรรศการภายในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ จำนวน 100,000 บาท และงบประมาณของการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ จำนวน 300,000 บาท ไปใช้ในการปฏิบัติงานซ้ำๆ เหมือนกับโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ที่ใช้งบประมาณไปในแต่ละปี 5,500,000 บาท

สำหรับโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่ปฏิบัติงานซ้ำๆ เหมือนกันทุกปีในช่วง 5 ปี คือ พ.ศ. 2545 – 2549 โดยใช้งบประมาณเฉลี่ย ปีละ 5,500,000 บาท เทศบาลนครเชียงใหม่ยังมีความจำเป็นอีกหรือไม่ที่ต้องมีอีกสองโครงการใหม่ คือ โครงการการจัดตั้งศูนย์บริการนานาชาติและปรับปรุงห้องแสดงนิทรรศการภายในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่และโครงการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ที่มีลักษณะงานเหมือนกับโครงการบริหารหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่

2. ประชาชนไม่ค่อยรับทราบการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ ของเทศบาลนครเชียงใหม่

บทบาทของเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์มีลักษณะคล้ายคลึงกับหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2549 เทศบาลนครเชียงใหม่วางแผนโครงการต่างๆ สำหรับบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ประจำปีงบประมาณต่างๆ ทั้งหมด 4 โครงการ ได้แก่ โครงการปรับปรุงลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อพัฒนาถนนท่าแพต่อเนื่องถนนราชดำเนินและถนนพระปกเกล้าจนถึงอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ โครงการถนนวัฒนธรรม ลานวัฒนธรรม และโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในแผนรายจ่ายประจำปีงบประมาณต่างๆ ของเทศบาลนครเชียงใหม่ก็ทราบว่า เทศบาลนครเชียงใหม่ปฏิบัติงานตามแผนโครงการต่างๆ ที่ได้วางไว้จริง

กล่าวได้ว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เทศบาลนครเชียงใหม่ดำเนินการต่างๆ มากมายบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ตามแผนงานที่ได้วางไว้ คือ

โครงการปรับปรุงลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้ การปรับปรุงทางเท้าและลานด้วยอิฐพื้นเมือง การติดตั้งระบบ Springer การติดตั้งโคมไฟ การปรับปรุงผิวจราจรโดยรอบ และการติดตั้งเก้าอี้สนาม 20 ชุด

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อพัฒนาถนนท่าแพต่อเนื่องถนนราชดำเนินและถนนพระปกเกล้าจนถึงอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เทศบาลนครเชียงใหม่ได้จ้างที่ปรึกษาศึกษาออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อพัฒนาให้เป็นถนนวัฒนธรรมตัวอย่าง

โครงการถนนวัฒนธรรม ลานวัฒนธรรม เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ การจัดลานวัฒนธรรมอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ การจัดถนนวัฒนธรรมเริ่มตั้งแต่ถนนท่าแพถนนราชดำเนิน สี่แยกกลางเวียงเลียวขาวถึงอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ และการจัดกิจกรรมต่างๆ

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ การปรับปรุงถนนโดยรอบอนุสาวรีย์สามกษัตริย์และศาลแขวงเชียงใหม่เดิม โดยก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กปูทับด้วยบล็อกศิลาเหลี่ยม การปรับปรุงทางเท้า ท่อระบายน้ำและบ่อพัก พร้อมทั้งปูด้วยบล็อกศิลาเหลี่ยม การจัดทำระบบไฟฟ้าแรงสูงและการสื่อสารระบบโทรศัพท์เป็นระบบโครงข่ายใต้ดิน

การดำเนินการต่างๆ ของเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นไม่ค่อยเป็นที่รับทราบของประชาชนในพื้นที่และประชาชนชาวเชียงใหม่มากเท่าใดนัก โดยเฉพาะการดำเนินการตามโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ที่มีการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กปูทับด้วยบล็อกศิลาเหลี่ยม การปรับปรุงทางเท้า ท่อระบายน้ำและบ่อพัก พร้อมทั้งปูด้วยบล็อกศิลาเหลี่ยม การจัดทำระบบไฟฟ้าแรงสูงและการสื่อสารระบบโทรศัพท์เป็นระบบโครงข่ายใต้ดิน ประชาชนรับทราบการดำเนินการของเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์เพียงบางส่วนเท่านั้น เช่น การปรับปรุงทางเท้าและลานด้วยอิฐพื้นเมือง การจัดลานวัฒนธรรมอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ การจัดถนนวัฒนธรรมเริ่มตั้งแต่ถนนท่าแพถนนราชดำเนิน สี่แยกกลางเวียงเลียวขาวถึงอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

การที่ประชาชนไม่ค่อยรับทราบการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ ที่มีต่อบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ของเทศบาลนครเชียงใหม่มีนัยสำคัญ 2 ประการ คือ

ประการแรก ประชาชนในพื้นที่และชาวเชียงใหม่ไม่ใส่ใจและยังไม่มีจิตสำนึกในการดูแล รักษา อนุรักษ์พื้นที่ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้น ประชาชนจึงไม่สนใจที่จะติดตามการดำเนินการต่างๆ ในพื้นที่ประวัติศาสตร์ของหน่วยงานราชการและเอกชนซึ่งส่งผลให้

ประชาชนไม่ค่อยรับทราบการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ ที่มีต่อบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ของเทศบาลนครเชียงใหม่ไปด้วย

ประการที่สอง เทศบาลนครเชียงใหม่อาจจะไม่ได้ปฏิบัติงานทั้งหมดตามที่ได้วางแผนไว้ในโครงการต่างๆ ที่มีต่อบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เทศบาลนครเชียงใหม่อาจจะปฏิบัติงานเพียงบางส่วนเท่านั้น ประชาชนจึงไม่ค่อยรับทราบการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ ที่มีต่อบริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ของเทศบาลนครเชียงใหม่

5.5.5 โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

1. การใช้ระยะเวลานานในการขอใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการ

เทศบาลนครเชียงใหม่เริ่มดำเนินการติดต่อสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อขอใช้พื้นที่บริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการเดิมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 การติดต่อประสานงานในช่วงเวลานี้ยังไม่มีความสำเร็จใดๆ เพราะสำนักงานอัยการสูงสุดยังไม่ได้ให้คำตอบกับเทศบาลนครเชียงใหม่และขอศึกษาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่บ้านพักอัยการแห่งใหม่เพิ่มเติมก่อน

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2544 เทศบาลนครเชียงใหม่จึงเริ่มดำเนินการติดต่อประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดอีกครั้งหนึ่ง ในระยะนี้ เทศบาลนครเชียงใหม่มีการติดตามและประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดอยู่ตลอดเวลา เพื่อรอการอนุมัติจากสำนักงานอัยการสูงสุดให้เทศบาลนครเชียงใหม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ได้ ช่วงระยะเวลานี้ เทศบาลนครเชียงใหม่ก็พบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการขอใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการเดิม คือ สำนักงานอัยการสูงสุดไม่มีการตอบกลับเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นระยะเวลานาน เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องส่งหนังสือในเรื่องเดิมซ้ำๆ ไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด

เมื่อเทศบาลนครเชียงใหม่ยังไม่ได้ได้รับความยินยอมจากสำนักงานอัยการสูงสุดให้เข้าใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการเดิม เทศบาลนครเชียงใหม่ก็ไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้ เพราะกฎหมายได้กำหนดให้ส่วนราชการที่ขอใช้ที่ราชพัสดุต้องทำความตกลงกับส่วนราชการที่ใช้ที่ราชพัสดุนั้นอยู่ก่อน เมื่อได้รับความยินยอมแล้ว จึงสามารถแนบสำเนาหนังสือยินยอมเพื่อดำเนินการร้องขอใช้ที่ราชพัสดุกับกรมธนารักษ์ได้

จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2545 สำนักงานอัยการสูงสุดจึงได้แจ้งความยินยอมให้เทศบาลนครเชียงใหม่สามารถใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการเดิมได้ รวมระยะเวลาที่เทศบาลนครเชียงใหม่ใช้ในการติดต่อขอใช้ที่ดินบริเวณอาคารหมูบ้านพักอัยการเดิมรวมทั้งสิ้น 4 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เทศบาลนครเชียงใหม่ยังไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้เลยสำหรับโครงการ

หอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ นอกจากการรออนุมัติให้สามารถเข้าใช้ที่บริเวณอาคารหมู่บ้านพัก
อัยการเดิมจากสำนักงานอัยการสูงสุด

2. เทศบาลนครเชียงใหม่ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับโครงการหอประวัติศาสตร์ เมืองเชียงใหม่

เทศบาลนครเชียงใหม่วางแผนงบประมาณสำหรับโครงการหอประวัติศาสตร์เมือง
เชียงใหม่เป็นจำนวน 58,000,000 บาท ในแผนงานโครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และในแผนงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ เนื่องด้วยเทศบาล
นครเชียงใหม่ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับโครงการขนาดใหญ่แบบนี้ เทศบาลนครเชียงใหม่จึง
ติดต่อของบประมาณสนับสนุนโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จากกระทรวงการ
ท่องเที่ยวและกีฬา เนื่องจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้แจ้งจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ.
2547 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวงบเงินอุดหนุน เทศบาลนครเชียงใหม่จึงส่งโครงการ
แบบรูปรายการ และรายละเอียดประมาณการค่าก่อสร้าง โดยให้จังหวัดรวบรวมส่งถึงสำนักงาน
พัฒนาการท่องเที่ยวและให้ดำเนินการประกาศประกวดราคา/สอบราคา หาผู้รับจ้างรอไว้ก่อน

ต่อมา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้จัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2547
แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวงบเงินอุดหนุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
โครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ วงเงินงบประมาณ 43,275,000 บาท

อย่างไรก็ตาม การส่งรายละเอียดโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ไปยัง
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อของบสนับสนุนนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่ต้องปรับเปลี่ยน
วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ วัตถุประสงค์เดิมของโครงการเพื่อต้องการพัฒนาพื้นที่
ประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ เพราะเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าและความสำคัญในประวัติศาสตร์ของ
เมืองเชียงใหม่ จึงต้องปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย
การปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน
ที่เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ ซึ่งก็คือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดังนั้น เมื่อเทศบาลนคร
เชียงใหม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาใน โครงการ
หอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ จึงส่งผลให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาสามารถเข้ามาติดตาม
และตรวจการดำเนินงานโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ได้ด้วย หัวหน้ากลุ่มงาน
สนับสนุนการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครเชียงใหม่ กล่าวว่า

เทศบาลต้องปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของโครงการหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ จากเดิมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นก็ต้องเปลี่ยนเป็นเพื่อการท่องเที่ยว เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ก็จะบอกว่า การพัฒนาท้องถิ่นแล้วทำไมไม่ใช้งบของท้องถิ่น ทางไหนที่เราสามารถทำให้ได้งบประมาณเพื่อโครงการได้ เราก็ทำ เพราะเรารู้ว่า วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของเราคืออะไร¹⁷⁴

3. ความล่าช้าในการก่อสร้างหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ว่าจ้างบริษัทเจมีไนซ์แอนด์แอสโซซิเอท จำกัด เป็นผู้ออกแบบและควบคุมการดำเนินงานหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ โดยเริ่มทำสัญญาในปี พ.ศ. 2547 ปัจจุบัน การก่อสร้างหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ยังไม่แล้วเสร็จ สาเหตุของความล่าช้า มีอยู่ 3 ประการด้วยกัน กล่าวคือ

ประการแรก ในระหว่างการก่อสร้าง มีการขุดพบร่องรอยโบราณสถานเดิม ดังนั้น จึงมีการเปลี่ยนรูปแบบของหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ เพื่อไม่ให้มีการก่อสร้างทับแนวโบราณสถานเดิม บริษัทเจมีไนซ์แอนด์แอสโซซิเอท จำกัด จึงต้องแก้ไขแบบอาคารหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่อีกครั้ง เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต่อสัญญาว่าจ้างขยายระยะเวลาออกไปอีก แบบอาคารหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ที่แก้ไขแล้วนั้น ได้มีการเปิดร่องรอยโบราณสถานในบริเวณหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ให้ชมตามทางเดินของหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ด้วย

ประการที่สอง เทศบาลนครเชียงใหม่ต่อสัญญาการว่าจ้างบริษัทเจมีไนซ์แอนด์แอสโซซิเอท จำกัด ผู้ออกแบบและรับเหมาหลายครั้ง เนื่องจากการปฏิบัติงานหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ยังไม่เสร็จสิ้นตามแบบที่ได้กำหนดไว้

ประการที่สาม บริษัทเจมีไนซ์แอนด์แอสโซซิเอท จำกัด ผู้ออกแบบและรับเหมา ทำงานไม่เรียบร้อยตามแบบที่กำหนดไว้ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงยังไม่ตกลงรับมอบงาน บริษัทเจมีไนซ์แอนด์แอสโซซิเอท จำกัด จึงแก้ไขและปรับปรุงงานหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ต่อไปอีก หอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จึงยังไม่ทราบกำหนดการเปิดให้เข้าชมได้อย่างแน่นอน

¹⁷⁴ สุวารี วงศ์ทองแก้ว. หัวหน้ากลุ่มงานสนับสนุนการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนงานเทศบาลนครเชียงใหม่. สัมภาษณ์. 30 ตุลาคม พ.ศ. 2550.

5.5.6 โครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

1. เจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงใหม่สืบสนเรื่องโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวง

ในขั้นตอนการขอเข้าใช้อาคารและที่ดินศาลแขวงเชียงใหม่เดิม เจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ส่งหนังสือไปยังกระทรวงยุติธรรมถึงสองครั้ง ต่อมา เทศบาลนครเชียงใหม่ได้รับหนังสือตอบกลับจากกระทรวงยุติธรรมว่า เรื่องดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลยุติธรรม เทศบาลนครเชียงใหม่จึงได้ส่งหนังสือการขอเข้าใช้อาคารและที่ดินศาลแขวงเชียงใหม่เดิมให้กับสำนักงานศาลยุติธรรมต่อไป

การดำเนินการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงใหม่สืบสนเรื่องโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 สำนักงานศาลยุติธรรมได้ก่อตั้งขึ้นตามความมาตรา 275 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ดังที่กล่าวมาแล้ว ศาลแขวงเชียงใหม่จึงเปลี่ยนจากสังกัดกระทรวงยุติธรรมมาเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง สังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ดังนั้น การติดต่อเรื่องต่างๆ ที่ต้องขอความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัดศาลแขวงเชียงใหม่ จึงต้องทำการติดต่อสำนักงานศาลยุติธรรม ในกรณีการขอเข้าใช้อาคารและที่ดินศาลแขวงเชียงใหม่เดิม เทศบาลนครเชียงใหม่จึงต้องติดต่อกับสำนักงานศาลยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม การส่งหนังสือการขอเข้าใช้อาคารและที่ดินศาลแขวงเชียงใหม่เดิมไปยังกระทรวงยุติธรรมเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมเพิ่งเริ่มก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2543 ที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงใหม่จึงยังคงสืบสนโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมก็เป็นไปได้ แต่ผลที่ตามมา คือ การขอเข้าใช้อาคารและที่ดินศาลแขวงเชียงใหม่เดิมล่าช้าออกไปอีกเพราะเทศบาลนครเชียงใหม่ต้องเริ่มต้นติดต่อกับสำนักงานศาลยุติธรรมใหม่

2. เทศบาลนครเชียงใหม่ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนา

เทศบาลนครเชียงใหม่ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับโครงการที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ดังหอบประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ที่กล่าวมาแล้ว สำหรับกรณีโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนาก็เช่นกัน ตามแผนงานโครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การคาดการณ์งบประมาณสำหรับโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนาเป็นจำนวนเงิน 73 ล้านบาท เมื่อเทศบาลนครเชียงใหม่ประสบปัญหาที่ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับโครงการดังกล่าว จึงแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการหางบ

สนับสนุนจากหน่วยงานราชการส่วนอื่น ดังนั้น เทศบาลนครเชียงใหม่จึงส่งแผนงานโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนาต่อกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง สังกัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อของบอุดหนุน และได้รับงบอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นจำนวนเงิน 71,350,000 บาท เทศบาลนครเชียงใหม่จึงสามารถดำเนินโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็นหอศิลป์ล้านนาต่อไปได้

การแก้ไขปัญหาของเทศบาลนครเชียงใหม่ด้วยวิธีการของงบอุดหนุนจากหน่วยงานราชการส่วนกลางซึ่งมีงบประมาณภายในหน่วยงานเป็นจำนวนมากนั้นแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้วางแผนไว้จะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพ ถ้าโครงการต่างๆ เหล่านั้นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเกินกว่างบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณรวมทั้งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองในแต่ละปีงบประมาณนั้นๆ การพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้ต้องเกิดความล่าช้าในการหางบอุดหนุนโครงการ โดยต้องนำเสนอแผนงานโครงการต่อหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลางต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะไม่ได้รับงบอุดหนุนต่างๆ เหล่านั้นเพราะแผนงานโครงการที่นำเสนอไม่ผ่านความเห็นชอบจากหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องนำเสนอแผนงานโครงการต่อหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคและหน่วยงานราชการส่วนกลางอื่นๆ ต่อไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อความรวดเร็วในการพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้

นอกจากนั้น การนำเสนอแผนงานโครงการพัฒนาท้องถิ่นต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลางยังแสดงให้เห็นถึงการขาดเอกภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในท้องถิ่นหนึ่งๆ แผนงานโครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลางก่อน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้รับงบอุดหนุนโครงการนั้นๆ ดังนั้นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลางจึงสามารถแทรกแซงรายละเอียดโครงการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามความเห็นชอบของตนเองได้ ประกอบกับ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบอุดหนุนจากหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลางหนึ่งๆ หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลางนั้นสามารถเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงานตามโครงการที่เคยได้นำเสนอไว้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงขาดเอกภาพในการพัฒนาท้องถิ่นตามที่ตนได้วางแผน

งานไว้ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินงานและปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนงานที่ได้
นำเสนอต่อหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคหรือหน่วยงานราชการส่วนกลางนั้นไว้

3. ความล่าช้าในการก่อสร้างหอศิลป์ล้านนา

เทศบาลนครเชียงใหม่กำหนดระยะเวลาโครงการปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เดิมเป็น
หอศิลป์ล้านนา ประมาณ 300 วัน จากการเริ่มดำเนินงานในปี พ.ศ. 2549 จนกระทั่งปัจจุบัน หอศิลป์
ล้านนายังไม่แล้วเสร็จ สาเหตุที่ก่อให้เกิดความล่าช้าในการก่อสร้างหอศิลป์ล้านนา ได้แก่

1. การเปลี่ยนรูปแบบบางประการของตัวอาคารหอศิลป์ล้านนา บริษัทเจมินีไนท์เอนด์
แอสโซซิเอท จำกัด ผู้ออกแบบและปรับปรุงตัวอาคารกำหนดให้ใช้กระเบื้องมุงหลังคาทรงปั้นหยา
แต่เนื่องจากตัวอาคารเก่ามากจึงไม่สามารถรับน้ำหนักกระเบื้องมุงหลังคาทรงปั้นหยาได้ ดังนั้น
ทางบริษัทเจมินีไนท์เอนด์แอสโซซิเอท จำกัด จึงได้เปลี่ยนแบบหลังคา โดยใช้กระเบื้องทรงว่าวแทน
สาเหตุดังกล่าวก่อให้เกิดความล่าช้าในการก่อสร้างหอศิลป์ล้านนาช่วงหนึ่ง เนื่องจากบริษัทเจมินี
ไนท์เอนด์แอสโซซิเอท จำกัด ต้องออกแบบหลังคาใหม่

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบกระเบื้องหลังคาซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปทรงหลังคาของอาคาร
หอศิลป์ล้านนาแสดงให้เห็นว่า การซ่อมแซมและดูแลรักษาอาคารเก่าซึ่งมีความสำคัญทาง
ประวัติศาสตร์ให้เหมือนเดิมกระทำได้อย่างยิ่ง ถึงแม้มีความต้องการคงสภาพอาคารนั้นไว้เหมือนเดิม
ทุกประการก็ตาม ผลที่ตามมา คือ ลักษณะสถาปัตยกรรม ศิลปกรรมของอาคารเก่าซึ่งมีความสำคัญ
ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเกิดความบิดเบือน ถ้าไม่มีการศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนว่าเคย
ได้รับการพัฒนา ซ่อมแซมมาแล้ว ประกอบกับ การซ่อมแซม พัฒนาอาคารเก่าที่มีความสำคัญทาง
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นก็ต้องมีการศึกษา ไตร่ตรอง พิจารณาให้รอบคอบว่าเหมาะสม สมควรหรือไม่
ดังนั้น การอนุรักษ์ ดูแล รักษาโบราณสถานในท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ
ทางประวัติศาสตร์ควบคู่กันไปด้วย

2. เทศบาลนครเชียงใหม่ต่อสัญญาการว่าจ้างบริษัทเจมินีไนท์เอนด์แอสโซซิเอท จำกัด
ผู้ออกแบบและรับเหมาหลายครั้ง เนื่องจากการปฏิบัติงานปรับปรุงศาลแขวงเชียงใหม่เป็นหอศิลป์
ล้านนายังไม่เสร็จสิ้นตามแบบที่ได้กำหนดไว้

3. บริษัทเจมินีไนท์เอนด์แอสโซซิเอท จำกัด ผู้ออกแบบและรับเหมา ทำงานไม่เรียบร้อย
ตามแบบที่กำหนดไว้ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงยังไม่ตกลงรับมอบงาน บริษัทเจมินีไนท์เอนด์
แอสโซซิเอท จำกัด จึงแก้ไขและปรับปรุงงานหอศิลป์ล้านนาต่อไปอีก หอศิลป์ล้านนาจึงยังไม่
ทราบกำหนดการเปิดให้เข้าชมได้อย่างแน่นอน

5.5.7 โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง”

1. ความล่าช้าในการย้ายทัศนสถานหึงเชียงใหม่

แผนงาน โครงการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของเทศบาลนครเชียงใหม่ได้กำหนดให้มีโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” บริเวณทัศนสถานหึงเชียงใหม่ ภายหลังจากที่ทัศนสถานหึงเชียงใหม่ย้ายไปยังสถานที่แห่งใหม่ โดยกำหนดระยะเวลาของโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” คือ ปี พ.ศ. 2548 อย่างไรก็ตาม ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 ทัศนสถานหึงเชียงใหม่ยังคงไม่ได้ย้ายไปยังสถานที่แห่งใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงยังไม่ได้ดำเนินการใดๆ ตามโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” ถึงแม้ว่ากรมราชทัณฑ์ได้ส่งหนังสือมอบพื้นที่ทัศนสถานหึงเชียงใหม่ให้กับเทศบาลนครเชียงใหม่แล้วในปี พ.ศ. 2545 และกรมราชทัณฑ์ได้จัดหาพื้นที่สร้างเรือนจำใหม่ ที่ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง เนื้อที่ทั้งหมด 100 ไร่ ซึ่งที่ดินเป็นที่ราชพัสดุ กรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ต่อมา ในปี พ.ศ. 2547 กรมราชทัณฑ์ของงบประมาณ 300 ล้านบาท เพื่อออกแบบและเริ่มก่อสร้างเรือนจำใหม่

อย่างไรก็ตาม ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 เทศบาลนครเชียงใหม่ก็ยังคงไม่ได้ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับโครงการสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” เนื่องจากทัศนสถานหึงเชียงใหม่ยังไม่ได้ย้ายไปยังสถานที่แห่งใหม่ สาเหตุที่ก่อให้เกิดความล่าช้าในการย้ายทัศนสถานหึงเชียงใหม่ คือ การสร้างเรือนจำแห่งใหม่ยังไม่แล้วเสร็จ หัวหน้ากลุ่มงานสนับสนุนการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครเชียงใหม่ กล่าวว่า

ความคืบหน้าในการดำเนินการบนพื้นที่ทัศนสถานหึงเชียงใหม่ยังไม่แน่ชัด ทางเทศบาลนครเชียงใหม่ยังไม่มีแผนงานใดๆ และก็ยังไม่มีความแน่ชัดว่าจะปรับปรุงพื้นที่ทัศนสถานหึงเชียงใหม่ภายหลังจากที่ย้ายออกไป ให้เป็นสวนสาธารณะ “ช่วงกลางเวียง” หรือไม่ แต่ก็มีกระแสข่าวเปิดพื้นที่บริเวณนี้ให้โล่งกว้างเนื่องจากเมื่อมองภาพรวมพื้นที่ประวัติศาสตร์กลางเมืองตอนนี้ก็มีความเหมาะสมแล้ว สาเหตุที่ยังไม่ทราบความแน่ชัดเรื่องการย้ายทัศนสถานหึงออกไปเพราะตอนนี้เรือนจำแห่งใหม่ยังสร้างไม่เสร็จ ความล่าช้าในการสร้างเรือนจำแห่งใหม่เกิดขึ้นจากการที่กรมราชทัณฑ์ทำสัญญาว่าจ้างครั้งละ 3 ปี เมื่อทางกรมราชทัณฑ์ได้รับงบประมาณล่าช้าก็ทำให้การก่อสร้างล่าช้าตามไปด้วย เมื่อการก่อสร้างล่าช้า ไม่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด กรมราชทัณฑ์ก็ต้องระยะเวลาการว่าจ้างออกไปอีก 3 ปี ตอนนี้ก็ต้องรอดูว่าเรือนจำใหม่จะสร้างเสร็จเมื่อใดเท่านั้นเอง คาดว่าเมื่อเรือนจำแห่งใหม่สร้างแล้วเสร็จก็จะมีการย้ายนักโทษหึงไปยังเรือนจำกลาง

จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน (ตรงกันข้ามศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่) ส่วนนักโทษชายก็จะย้ายจากเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันไปที่เรือนจำที่สร้างใหม่¹⁷⁵

ดังนั้น การพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์ของเทศบาลนครเชียงใหม่บริเวณทัศนสถานหุบเชียงไหมจึงต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยการสร้างเรือนจำใหม่ให้แล้วเสร็จและการย้ายทัศนสถานหุบเชียงไหมไปยังสถานที่แห่งใหม่ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการดำเนินงานของหน่วยงานราชการส่วนกลางที่เป็นเจ้าของพื้นที่เดิม คือ กระทรวงยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ และทัศนสถานหุบเชียงไหม เทศบาลนครเชียงใหม่ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถทำอะไรได้ ถึงแม้ว่าจะได้รับมอบพื้นที่ทัศนสถานหุบเชียงไหมแล้วก็ตาม

2. การเข้าถึงข้อมูลภายในทัศนสถานหุบเชียงไหม

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญสำหรับการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ทัศนสถานหุบเชียงไหมคือ ทัศนสถานหุบเชียงไหมไม่สามารถให้ข้อมูลใดๆ กับบุคคลภายนอกได้ เนื่องจากเป็นกฎระเบียบของกระทรวงยุติธรรมที่ระบุไว้ว่า ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานทุกหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงยุติธรรมไม่สามารถเผยแพร่ได้จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากกระทรวงยุติธรรม ดังนั้นสำหรับการเก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงทำหนังสือขอข้อมูลเอกสารและสัมภาษณ์ผู้อำนวยการทัศนสถานหุบเชียงไหมส่งไปยังกระทรวงยุติธรรมถึง 2 ครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับการตอบกลับแต่อย่างใด จึงส่งผลให้ผู้ศึกษาไม่สามารถเก็บข้อมูลจากทัศนสถานหุบเชียงไหมได้ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่หรือในท้องถิ่นที่หน่วยงานราชการส่วนกลางมาตั้งอยู่ยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานได้อย่างแท้จริง หน่วยงานราชการส่วนกลางยังคงรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางแม้จะเป็นเรื่องของการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งในท้องถิ่นก็ตาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

¹⁷⁵ สุวารี วงศ์ทองแก้ว. หัวหน้ากลุ่มงานสนับสนุนการพัฒนาเมือง กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครเชียงใหม่. สัมภาษณ์. 30 ตุลาคม พ.ศ. 2550.